

HARVARD COLLEGE LIBRARY

FROM THE FUND GIVEN IN MEMORY OF

FREDERIC HILBORN HALL

Class of 1910

1889-1910

Hrfunden

gur heffischen

Candes-, Orts - und Lamiliengeschichte,

welche

bis jett im Drude noch nicht erschienen find.

3m Auftrage bes hiftorifchen Bereins für bas Großberzogthum heffen acfammelt und berausgegeben

pen

Ludwig Saur,

Geofberzogl. Spflichem Archivar in dem Scheinem Staats und Jaus. Archiver, erstem Gerreits des historischen Bereins für das Gerführzsystum Hellen, des Kringl. Freu. Kringl. Bereins vollen Bellerond volleren beitrer Cassen volleren beitrer Geligf Mitter, Jandore der Klufgl. Mitterinderssischen geldbern Berdeingfinerdollte für Kunft und Willenschaft, nuchererr gescheten Geschlichen Geschlichen Berdeilichen bei berdeilichen Berdeilichen bei berdeilichen Berdeilichen Geschlichen Mitterialische

Erftes Speft.

1145 - 1278.

Darmfladt, 1846.

Drud und Berlag von Carl Bilbeim Leste.

Ser 6995.4

Sept. 8, 1921 F.H. H il un

Borrebe.

Der biftorifche Berein für bas Großherzogthum Beffen, welcher bie Beforderung bes Forfchens im Bebiete ber beffifchen Alterthumbtunde und gandesges fchichte, fowie Die Erhaltung und Befanntmachung bes Erforschten jum Zwede bat, findet in bem Mufs fuchen und Cammeln fdriftlicher, bieber noch nicht im Drude erfchienener ober felten geworbener Bes ichichtequellen ale Urfunden, Chronifen u. f. m. ein hauptfachliches Mittel gur Erreichung beffelben, und es find baber in Die Beitidrift, Die er berausgiebt, einzelne Urfunden, Die noch nicht im Drude erfcbies nen maren, aufgenommen worden. Bei biefer Gins ridtung verlieren fid indeffen Diefelben gwifchen ben einzelnen Auffagen und folde, welche einen und bens felben Gegenftand betreffen, werden gerftreut, ihre Benutung und Auffindung überdieß febr erichwert. Um diesem Difftande abzubelfen, beabsichtigt ber Musidbug neben bem Archive eine besondere Samms

lung bis jest noch unebirter Urfunden, Die aber nicht als Belege ju Abhandlungen gehören, fie mögen versichtiebene ober nur Ginen Gegenftand betreffen, in einzelnen heften, von denen etwa 6 — 8 einen mit Regiftern versebenen Band bilben follen, herauszus geben.

3m Intereffe ber vaterlanbifden Gefchichte und Erbbefdreibung habe ich mich gerne bereit erflart, bas Material für biefes Urfundenbuch ju fammeln und beffen Bearbeitung ju übernehmen, fo muhfam bergleichen Arbeiten bei einer außerft reichhaltigen Literatur und bei bem Abgange von Regeften ber bes reite gebrudten beffifchen Urfunden für ben Gingelnen auch erfcheinen.*) Go entftand benn ein großer Bor: rath noch nicht veröffentlichter Diplome allein bes 12. und 13. Sahrhunderte, einer Beitperiode, aus melder jede Urfunde befannt gemacht ju merben ver-Dient, Des 14. und 15. Jahrhunderte, mo die Duels len icon fo reichhaltig fliegen, bag bas Wichtige vom Unwichtigen gefondert werben muß, gar nicht ju gebenten. Das bis jest Gefammelte ift ausichließe lich bem urfundlichen Theile Des Beheimen Staates ardives babier entnommen, beffen Benugung gu bem

^{*)} Das unermüblich thätige Bereinsmitglied herr Pfarrer De-Gert ba ju Meffet hat fic mit einem Kleife, welcher bie größe Amertennung verbient, ber Bearbeitung solcher Regeften feit Jahren bingegeben. Bit die Proving Gartenburg find biefelben jest vollenbet, umd bie bebeutenben Borarbeiten, welche auch für die Provingen Oberebeifen und Beinbeffen solch on gemacht worden find, laffen einem balvingen Erfcheinen bes Gangen mit Jawerficht entgegen feben.

angegebenen Zwede mit ber bantenewertheften Liberas litat geftattet worden ift. Indeffen barf ich gegruns bete hoffnung begen, bag auch Privatardive ibre alteren Dofumente, Die ja gegenwartig nur noch bis ftorifden Berth baben, ber Biffenichaft nicht ents gieben werben. Bon Geiten bes Soben Befammt: haufes Golme ift Dieg rudfichtlich bes fur Die Bes fcbichte ber Betterau , ibrer Donaftene und abelichen Befchlechter überaus wichtigen Archives ber vormalis gen Abtei Urneburg, welches ju burchgeben und gu ordnen ich im verfloffenen Jahre Beranlaffung hatte, und bas auch von Gubenus, Rindlinger und Grusner mehrfach, jedoch nicht burchaus erfchopfend bes nutt worden ift, gefchehen. Die Freunde vaterlans Difder Beidichteforidung tonnen Dies nicht bantbar genug anerkennen. Das bort gefundene ungebructte Material wird bis jum Sabre 1300 ein Seft für fich anfüllen. Möchten andere berartige Urchive, vorzuglich folde, welche aus Rlofterarchiven botirt find, Diefem Beifpiele folgen. Bar viele bieten bes Wiffenemurbigen und Unbefannten mehr, ale man alauben follte!

Wenn ich mich vorläufig auf die beiben bieffeitis gen Provingen beschränkt habe, so geschah dieß um begwillen, weil sur Bebeinheffen ein besonderer Geschichtsberein besteht und weil die dort vorliegenden Materialien in solchen Massen entgegen treten, daß sie ohne hulfe von Regesten für den Einzelnen kaum zu beringen sind, jedenfalls aber Vorarbeiten nöthig machen, Die erft nach Jahren eine Beröffentlichung bes Gewinnstes zulaffen murben.

Urfprünglich mar es bie Abficht, Die einzelnen Urs funden vollständig abdruden zu laffen. Da indeffen ber jest ichon gefammelte Borrath fo reichhaltig aus: gefallen ift, bag er fur ben gangen erften Band auss reichen durfte, fo murbe der Abdrud eines gang uns verfürzten Textes allzuviel Raum erfordert, allzugroße Roften verurfacht und fomit die Publifation bes voll: ftandigen Materials allzulange fich verzögert haben. 3d beabsichtige nicht burch Die vorliegende Urbeit eis nen codex diplomaticus für bas Großbergogthum Speffen zu liefern, wenn ich auch hoffen barf, biefen ber Bufunft noch vorbehaltenen unftreitig wichtigften Begenftand fur bie Erforidung ber vaterlandifden Beidrichte, welcher mit Musnahme ber beiben Beffen und Raffau's, nunmehr in fammtlichen gandestheilen Deutschlands, von ben Regierungen ber einzelnen Staaten vielfach unterftutt, Bearbeiter gefunden bat, baburch menigftene in Etwas vorzubereiten. Es gilt mir einstweilen hauptfachlich barum, bem Forfcher beffifcher Geschichte eine neue Quelle bes Biffens in möglichfter Balbe ju eröffnen. Indeffen ift nur gang Unwefentliches, Die fich ftete wiederholenben Gins gangeformeln, Die oft fo weitläufigen Curiglien über Bahrichaft und Bergicht, Die falbungevollen Ginleis tungen und Musichmudungen geiftlicher Urfunden u. D. gl. weggeblieben. Muf Diefe Beife ift viel Raum gewonnen worden, ohne bod ber Gade felbft gu fcaben.

Eine Unzahl archivalischer Abschriften, Die fich unster bem literarischen Nachlasse Wend's vorgefunden baben und manches Werthvolle in sich schließen, hatte ich Unfangs ebenfalls in ben Bereich ber Sammlung gezogen, sie aber spater wieder bei Seite legen muffen, da ich sand, daß sie offenbare Unrichtigkeiten zumal in ben Namen enthalten.

Kleine Bersehen, wie solche bei berartigen Arbeiten, benen ich übervieß nur wenige Mußestunden widmen konnte, leicht mit unterlaufen, bitte ich zu entschufbeigen; gröbere Berftoffe werben hoffentlich nicht gestunden werden. Berichtigungen jeder Urt nehme ich flets mit verbindlichstem Danke an.

Schließlich fuble ich mich gedrungen ben lebhafter fien Dant ben herrn hofrath Bagner zu Rögborft und Pfarrer Dr. Seriba zu Meffel für die mannicht fachen Unterstügungen auszusprechen, welche sie mir theils durch Berwandlung der Daten, theils bei Fest stellung des Gedrucktfeins einzelner Urfunden haben angedeihen lassen. Allen Freunden vaterländischer Berjchichte aber lege ich wiederholt die dringende Bitte ans herz, das beabsichtigte Unternehmen durch Mittebeilung von Urfunden im Originale oder in zuverlässigen Abschriften, sowie durch Angabe, wo dergleichen etwa noch erreichdar sind, nachhaltig fördern zu wollen.

Darmftabt, am 7. April 1846.

Baur.

Drudfehler.

Pag. 32. Mum. lies Dietesbeim ft. Dietersbeim.

Aus Berfeben murbe bie Urt. Rr. 154 nicht vollftanbig abgebrudt, Es feblen 3. 2 an ber Stelle, welche burch ben Gevantenftrich ange-

beutet ift, die Borte:

"allen ben die biefen brieff febent ober horent lefen bie nu fint aber hernach tomen"

und am Schluffe:

"bud bas bif ftebid ewicliche blibe und epn gehugniffe fp fo ban ich biefen brieff besigelt mit mynen Ingesiegl."

Proving Starkenburg.

Ca. 1160. Ego M. dictus abbas in Everbach notum facio — quod villani de Leheim arbusta quedam iuxa grangiam nostram sita ab ecclesia nostra distrahere et usibus suis uendicare notentes incipiebant nos infestare. Nos uero — conuocatis judicibus et domino G. de Wolneskelen et eisdem villanis, obtinuimus lam dicta frutecta perpetuo jure ad grangiam pertinere eisque presentibus et consentientibus determinatum est, ut nec ipsi nec corum successores nos de cettero super his presumant impuetre —.

Testes: Gerhardus de Wolueskelen. Nibelungus filius suus. Wernherus scultetus suus cum quatuor filiis, Wolframo, Bunone, Wernhero et Heinrico. Wernherus de Alecta. Heinricus cognomento Heimo. Otto Longus. Reinherus, Burkardus et Getfradus filius suus. Wolframus Surdus. Cunradus et Hugo frater suus. Ludewicus scultetus regis. Dimo qui cognominatur Stremmo.

(Das Siegel bes Abis hangt gerbrochen an einem Pers gamentstreifen an.) Drig.

Nr. 2.

Ca. 1160. 1184. C. In nomine sancte et individue trinitatis amen. Ego frater Arnoldus abbas in Eberbach notum facio — quod dominus Gerhardus de Wolueskele aliquantum terre campum nidelicet incultum diuque uacantem, in confinio curie nostre Leheim adiacentem, possi-

4 1168.

debat, quem fratres nostri pascualis necessitatis ratione comparare statuerunt. Dedimus igitur prefato uiro possessiones, quas in duabus utillis Dorneheim et Ercvelde eiusdem germanus Burchardus nomine monasterio Eberbaceusi iam ante contulerat, pro campo prescripto, nec non ut donationi ciuium ville Leheim, qui nobis partes terre in codem confinio adiacentes uendiderunt, assentiret. Ipse enim Gerhardus super utillam Leheim et terras illi appenditias erat aduocatus —. Factus est igitur contractus iste sollempniter et publice, uxore domini Gerhardi et liberis eius assentientibus et omne jus proprietatis, quod in campo pretaxato habere uidebant, absolute resignantibus.

(Das aufgebrudte Siegel Arnolds ift wohlerhalten.)
Drig.

1168. C. In nomine saucte et individue trinitatis. Henricys dictus abbas et qualiscunque provisor ecclesie beati Albani martyris in Maguntia - notum esse volumus qualiter uillam ecclesie nostre Haselahe nominatam, iam dudum pro importuna aduocatorum exactione colonis destitutam et inutiliter uacantem, carissimis fratribus in Eberbach - ea conditione concessimus, ut pro omni debito prefate uille tam in annona quam in nummis, pro omni quoque nutrimento cujuscunque generis animalium et uolatilium, et pro omni iure in agris, in hortis, in siluis, iu pratis, et pascuis, aquis aquarumque decursibus et ceteris, que coloni iam dicte uille ab antiquo possedisse dinoscuntur, solam decimam frugum et leguminym et omnium, que gignit humus, exceptis holeribus, suis temporibus ecclesie nostre persoluant, remissis penitus C. maltris siliginis, que a tempore predecessoris nostri beate memorie domini Henrici persoluere solebant -. Nec pretereundum, quod dominus Rupertus facerdos de Schuwort, 1181. 5

canonicus beati Petri, his omnibus assensum prebuit, eo pacto, ut quolibet anno quartam partem prefate decime accipiat —.

Testes: Emicho. Ritdaudvs subprior. Hartmudus. Heinricus. Cunradus, monachi. Richardus. Godefridus. Diemo. Guntherus, conucrsi. Fratres sancti Albani. Drutkindus prior, Wezzel subprior. Hunfridus. Wolframmus. Marquardus et reliqua congregatio fratrum. Wienandus. Gezo. Heinricus, conucrsi.

Act. d. i. M.C.LXVIII. Ind. I.

(Das aufgebrutt gemefene Siegel ift abgefallen.) Drig.

Nr. 4.

1184. C. In nomine saucte et individue trinitatis. Ego frater Arnoldus - fratrum in Eberbach dictus abbas - noverit - de conventione, que facta est inter fratres nostros in Eberbach et Gerardum de Wolueskelen, qui preter alias uillas, in quibus habebat dominium, etiam aduocatus erat super uillam Leheim, cui uidelicet uille contigua est et conterminalis fratrum curis, que est eiusdem nominis. Huic inquam Gerardo germanus erat nomine Burchardus, adolescens, qui necdum legitimam duxerat, nec liberos habebat heredes. Iste se uidens egrotatiuum ante aliquot annos mortis sue de rebus suis fecit testamentum, distribuens eas prout sibi uisum fuisset. Vnde et terram, quam habuit apud duas uillas Dornheim nidelicet et Ereuelde, presentibus et consentientibus duobus germanis suis, iam dicto uidelicet Gerardo et Helengero, canonico sancti Petri Wormatie, mounsterio in Eberbach et fratribus delegauit inxta regulam sancti Benedicti, reservato sibi quoad uiueret usufructuario. Hanc terram, que computata est pro tribus mansis et dimidio, quieta possessione post mortem ipsius tenuerunt fratres per annos aliquot. Deinde factum est, ut propter importunitatem et ad remouendas querelas populi habitan-

tis in circuitu, campum incultum, qui est ad portam predicte curie et ubique attingens ad terminos ipsorum, quoquo modo sine precio sine concambio fratres sibi redimere decreuissent, nec aliter obtinere potuerunt portionem, quam tennit ibidem antedictus Gerardus, nisi totam redderent ei terram, quam, ut supradictum est, monasterio donauerat Burchardus germanus suus. Presentibus tamen uxore et filis ipsius, presentibus etiam aliis testibus idoneis, abbate uidelicet sancti Albani, aliis etiam personis secularibus et de fratribus non paucis, reddita est ei terra, quam postulauit, hac nimirum interposita conditione, ut si quis de postfuturis heredibus et successoribus ipsius tali conuentioni contraire temptauerit et hoc pactum infringere, prime donationis beneficium remaneat inconuulsum, et terra predicta reuertatur in potestatem et usus monasterii et fratrum

Act. a. d. i. M.C.LXXXIIII.

(Gefiegelt haben ber Abt des St. Albanflifts ju Mainz und ber Abt des Klofters Cherbach Das aufgedruckt gewesene Siegel des Ersteren ift nicht mehr vorhanden.) Orig.

Nr. 5.

1186. C. In nomine sancte et indiuidue trinitatis. Heinricus abbas monasterii sti. Albani martiris in Maguutia — in noticiam uenire uolumus conuentionem, que inter nos et fratres Eberbacenses facta est —. Erat apud uillam Leheim terra quedam campestris et ex antiquo inculta communibus tantum pascuis exposita curie Eberbacensium, quam ibidem habere noscuntur, adiacens et contigua. Aliquanta quoque pars memorate terre fratrum fuit Eberbacensium, pars autem potior ac maxima ab incolis predicte uille nostre est ecclesie sub iuramento adiudicata Deinde quidam ext am dictis uillanis ad suas censuales terras, quas a nobis possederant, illam quoque

7 1186.

pertinere asserentes sub iure census, eam sibi a nobis dimitti postulabant. Sed nos communibus commodis promptiorem animum gerentes quam priuatis, consilio abbatis et fratrum Eberbacensium, consciis etiam et consentaneis ecclesie nostre fratribus, assensu quoque Gerardi eiusdem loci aduocati, sepedictam terram tam nos uidelicet portionem nostram quam Eberbacenses suam, perpetuo incultam manere et communibus, quod uulgares almeine dieunt. uacare usibus concessimus. Vt autem hoc asseusu illorum hominum fieret, qui nostram illam terram suis censualibus agris annumerabant, fratres Eberbacenses, quorum usibus predicta pascua eque seruitura erant, ut omnem illorum reclamationem et querimoniam et tunc et in reliquum compescerent, agros alios ex suis prediis in recompensationem illis dederunt, ita ut eorundem agrorum possessores, quia pro nostra terra commutati erant, censum ex eis nobis persoluerent. Dederunt itaque cuidam Giselhero nomine iugera quatuor, Wernero et Starcrado simul ambobus ingera quatuor, Gotbragto ingera quatuor, Wernero nillico iugera sex -. In elusdem quoque scripti atque sigilli nostri communitionem colligimus concambia illa, que facta sunt cum predecessoribus nostris a fratribus Eberbacensibus in uilla Steinheim et in uilla Leheim et rata ea habentes -.

Testes: Hiltwinus prior. Didericus. Ditherus magister hospitalis. Baldemarus. Engelfridus custos. Ruthardus. Hartungus cellerarius. Hetzechinus capellanus domini abbatis. Ex laicis: Gerardus aduocatus et de militibus eius quatuor Albertus. Dimarus. Hellewigus Wolframmus. Arnoldus miles abbatis et alil quamplures.

Act. s. i. d. M.C.LXXXVI.

(Das moblerhaltene Giegel bes Mbtes ift aufgebrudt.) Dria.

Nr. 6.

1191 (18. Det.). Cunradus secundus Worm. ecclesic episcopus. Nouerit — quod — nonam partem de salica terra nostra in Houcheim prouenientem, que omni jure ad ecclesiam sti. Andree in Worm. pertinet, multo tempore per iniustam occupationem detinuimus. Porro veritate cognita — supra memoratam nonam partem semper de cetero percipiendam ecclesic restituimus —.

A. i. d. M.C.XCl. Ind. X. XV Kal. Jan.

Testes; Herboldus decanus. Eberhardus cantor. Bertolfus Nuhusensis scolasticus Rudolfus decanus sancti Andree. Gerwinus. Edelwinus. Hartungus spisarius. Hericus. Curradus.

(Bifchof Conrad bat gefiegelt.)

Cop. = Bc.

Nr. 7.

1198. Lypoldus Wormaciensis ecclesie episcopus. Dilectis in Christo filiis canonici sti. Andree in Wormatia — Saue fraternitatis uestre diligentia nobis intimauit, quod prepositus uester Herboldus beate memorie, considerata stipendiorum uestrorum teautiate, officium uestrum in Lampertheim — in tantum studuit augmentare, ut annuatim XL maldra siliginis accrescerent et îpse quamdiu uixit cadem XL maldra in supplementum uestre prebende adiecit. Consequenter etiam Cunradus prepositus sti. Andree — candem annone summam — uobis persoluere annuatim decreuit —. Nos — supra memorata XL maldra siliginis uobis presentis pagine scripto confirmams —.

Act. a. d. M. C. XCVIII. Ind. 11.

Testes: Viricus maior prepositus. Heinricus decanus. Wernherus cantor. Conradus custos Nohusensis. Hartungus. Baldemarus. Wicramus decanus Nuhusensis. Hermannus cantor. Sifridus prepositus sti. Pauli. Giselbertus decanus, Heinricus custos. Volnandus decanus sti. Martini.

Wicgerus cantor. Laici: Sifridus. Geruodus. Gerhardus. Sifridus. Erlewinas. Godefridus. Cunradus de Moneta. Albertus comes. Waltherus. Edilwinus. Reimbodo de Graschofe et alii de quadraginta consiliariis.

(Die Siegel bes Bischofs und bes Probftes Conrab bangen unversehrt an.) Drig.

No. 8.

1209. Arnold's camerarius, Dithervs scultetus cum scultetus de Bybensheim et Baldemarus frater suns et Eigelmarus et Hermannus de Bybensheim confessi sunt in presentia nostra, quod predium suum, pratum uidelieet, situm in Locheim, dederunt ecclesie Eberbacensi—aliaque boua—eidem prato contigua, ad concambium dederunt fratribus de Eberbach, accipientes ab eis agros semiules sibi cariores—

Testes: Eberhardus filius camerarii. Ludewicus et Wernherus filius suus de alta domo. Egeno et Rydolfus de Scarpenstein. Orto. Bertoldus monetarius. Bertoldus filius Herboldi. Sigefridus Poto. Wilhelmus clericus filius Arnoldi de Quercu. Erkenbertus prior de Eberbach. Lydewicus monachus. Eberhardus de Waleheim. Ortwinvs de Leheim. Guntramus et Meinhardus, conversi et a. q. pl. Act. a. d. M. CC.VIIII.

ACL. a. d. M. CC.VIIII.

(Das abgefallene beschäbigte Siegel ber Stadt Maing ift auf ber hinteren Seite aufgeflebt.) Orig.

Nr. 9.

Ca. 1210. In nomine domini, Judices ste. Mogunt. sedis. In causa, que vertitur inter ecclesiam de Enerbach ex una parte et Wcrnerum scuthetum de Buensheim estlera super VI iugeribus agrorum, de quibus lis est inter cos, attestationibus et meritis cause diligenter inspectis,

inuenimus cellerarium de Euerbach sum intentionem pleue et lucide probasse, videlicet quod predicta sex lugera sunt de proprietate ecclesie sue, quod ea manso attiueant, quem Drabodo et uxor eius de Dinheim fratribus de Euerbach contulerunt et in manus abbatis Theobaldi resignauerunt. Vnde sententiando ecclesiam restituimus in possessionem bonorum eorundem cum pleno iure, Wernero de cetero silentium super eisdem bonis imponentes et ipsum in expensis condempnantes.

(Das Siegel ber Mainzer Richter ift fast gang gerbrochen.)
Drig.

Ca. 1210. Judices sancte Magunt. sedis. Constitutus coram nobis cellerarius de Euerbach petiuit a Wernero VI iugera, que attinent cuidam manso in Buenshelm, qui eis adiudicatus erat per sententiam, quem dixit esse de proprietate beate uirginis. Ipse uero Wernerus recognouit nihil uris se habere in vno iugero et duali, Alia dixit se hereditario iure sub annuo censu videlicet XXVI annis a dominis de Wolskele possidere. Probationes Igitur solius cellerarii super intentione sua duximus admittandas cum dictus W. possessionem XXVI annorum alleget, que contra ecclesiam non sufficit et etiam dicat, se ab slio possidere, quam ab ecclesia et sic ecclesie intentione probata, pro nichilo induceret suos testes.

(Das Siegel ber Mainger Richter hangt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 11.

1213. Notum sit — qualiter nos fratres Laurenses cum fratribus de Eberbach commutationem cujusdam fecimus uinee bonis eorum adjacente in Bensheim, pro altera in Vrbach, nostris bonis confuncte —.

Testes: De Cellen: Adelhelmus. Bruniuk. Harmut. De Bensheim: Wolfram. Giselher. Echenbus. Cunradus Leiduh. De Vrbach: Cunrat Clobeloch. Herbotch Richenbecher. Herboth Ribese. Eimbricho.

Act. a. d. M.CC.XIII. sub Heinrico de Loffe. Heinrico de Gisenheim et H. de Hembach, fratribus.

(Das anhängende Siegel bes Rlofters Borich ift befcabigt.) Drig.

Nr. 12.

1215. Nos Gerhardus ste. Moguntine sedis archiepiscopus notum facimus universis, quod decimes novalium lilorum, que intra terminos parochiae de Bensheim ad culturam sunt de novo reducta aut etism imposterum redigentur, de jure cedunt îpsi parochiae et per . . . capitulo Moguntino, cui ipsa parochia noseitur, pertinere. —
Dat. a. d. M.CC.XV. 87.667.

Nr. 12.

1215 (12. Oct.). Ego Eberhardus . . . gelius de Frankenberg ad noticism universorum cupio pervenire — quod decimam novalium ecclesiae in Bensheim attinentem, quam mihi indebite usurpari, in jus et proprietatem — prepositi, decani et totius capituli Moguntini ac diete ecclesiae remitto penitus et refundo.

Act. Bensheim a. d. M.CC.XV. fer. sexta a. Luc.

(Gefiegelt hat ber Aussteller, ber Probft zu Borfch, ber Pfarrer zu Bensheim und ber Rector zu Lorfch.) Arch. Abfchr.

Nr. 14.

1219. Confraternitate. Urfunde zwifchen ber Abtei St. Alban zu Maing und ber Abtei Geligenftabt.

Act. i. d. i. M.CC.XIX. regnante rege Romanorum ac Sicilie Frederico, presidente domino Sifrido archiepiscopo Maguntino.

Testes: Fr. prior. Gerungus cellerarius. Bertolphus senior. Bertolphus junior. Cunradus senior. Erbo. Gerhardus. Lucianus. Hartwicus. Gotefridus. Cunradus junior et universi sanctorum Marcellini et Petri in Seligenstad confratres —.

(Gefiegelt haben bie Abteien St. Alban gu Maing und St. Marcellin und Peter gu Seligenftadt.)

Cop. = Bd.

Nr. 15.

1223 (3an.). C. prepositus et capitulum sti. Andree in Wormacia — Innotescat — quod propter tenuitates redituum officiis ecclesie nostre attinentium, ucannte eorum aliquo neminem inter nos inuenire potuimus, qui uacans officium suscipere — uellet — ego C. prepositus ecclesiam in Lampertheim, que ad me pertinebat, contuli officio custodie, cuius locatio mihi dinoscitur attinere. Eodemque modo nos fratres capituli ecclesiam in Lidhrihesheim decanie, parrochiamque in Hogheim cantorie contulimus, quarum patronatus ad nos legitime pertinebat —.

Act. a. d. i. M.CC.XXIII. mense Jan.

(Die Siegel ber Aussteller hangen unverfehrt an roth und weißer Schnur an.) Drig.

Nr. 16.

1228. Nibelungus matoris ecclesie in Wormacia prepositus — significauit nobis conuentus sti. Andre ei Wormacia, quod dominus Cuuradus eiusdem loci prepositus — io perpetuum donauit ad custodie officium ecclesiam in Lampertheim, cuius ad ipsum locatio spectabat. Capitulum quoque memorati loci, cum pertineret ad eos patronatus ecclesiarum in Liderichesheim et in Hocheim pari modo illas ad decaniam et cantoriam contulerunt. Cum igitur nostre sit auctoritatis ecclesiarum in Liderichesheim et in Hocheim altaria conferre, propter

1232, 13

preces capituli ratum habemus — quod ipsi ecclesiam iam dictam ad officia sua deputauerunt.

Dat. d. i. a. M.CC.XXVIII. Ind. I.

(Das Siegel bes Probses Nibelungen hangt wenig beschädigt in rothem Bachse an einem Pergamentstreisen an.) Oria.

Nr. 17.

Ca. 1232. F. prior totusque conuentus ecclesie sti. Albani apud Mogunt. — constare uolumus, quod cum lis uerteretur inter dominum H. abbatem nostrum et nobilem uirum Ulricum dictum de Mincenberc, super investitura et donatione capelle in Mersenvelt, iamdictus U. prelibate uille decima quinque annis — nos priusuit, quam postea sollercia Ditherici tunc temporis camerarii nostri elaborante tam conuenienter restituit, ut ipsum liberum et absolutum publice protestemur —.

(Das Siegel der Aussteller hangt an einem Pergamentftreifen wenig beschädigt an.) Drig.

Nr. 18.

1232. Godefridus — abbas in Seligenstat. Omnibus — quod ego molendinum inferius, quod in fossaci ciultatis contra Cruzenberg situm est, Litgardi vidue elusque filiis seu heredibus iure concessi hereditario, ciuium consensu in conditionem libertatis subscripte consentiente, videlicet quod dicta L. eiusque heredes quamdiu ipsum tenere potuerint et voluerint molendinum, obstaculum aque, quod în situ illo mittelwer dicitur, superius firmabunt et inferius ad usum molendini et ad fossati firmitatem.

Act. a. d. M.CC.XXXII.

Testibus: Priore Luciano. Friderico capellano. Arnoldo camerario, monachis. Volrado, sculteto. Herbordo, militibus. Cunrado aduocato. Hertwico centurione. Richwino. Reimfrido. Conrado Cancro cantore. Heinrico de Foro. Berdoldo Pistore. Gerbodone, scabinis et a. q. pl. *) (Das Siegel bes Abts hangt unversehrt an.) Drig.

Nr. 19.

Ca. 1234. Seugenaussagen in Streitigfeiten zwischen Soobetet und bem Roffer Gertod über Guter zu Bene beim, welche Dragebob und feine haubfrau Fribrune ber Kirche in Gertod geschentt, von Gerbard v. Wolfskeblen dere widerrechtlich entzogen und jenem Gobebert gegeben worben sind.

(3mei Beiftliche baben gesiegelt. Die Umschriften find nicht mehr erkennbar.) Drig.

Nr. 20.

Ca. 1234. In nomine domini. Nos Bertoldus et Fridericus archipresbiteri, iudices in causa, que vertitur inter ecclesiam Ebberbacensem et Godbertum de Bunsheim, super possessione vuius mansi et trium curiarum in eadem uilla et super prato, quod sex viri una die metere possunt, de quibus lis est inter cos, attestationibus et meritis cause diligenter inspectis, inuenimus procuratorem ecclesie suam intentionem de possessione corumdem bonorum plene et lucide probasse. Vnde sententiando ecclesiam restituimus in possessionem predictorum bonorum cum pleno jure, Godberto de cettero silencium imponentes in eisdem bonis et ipsum in expensis condempnantes.

(Die Siegel ber Aussteller hangen wenig beschädigt an Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 21.

Ca. 1234. Ecclesia de Eberbach intendit probare, quod XXX annis et amplius fuerit in possessione rubi, qui

^{*)} Bei Steiner Geschichte von Seligenftabt p. 121 Anm, a) ein unvollftanbiger Auszug.

dicitur harrozen vel bircha, et quod violenter eiecta sit ab hominibus villae in Grisheim —.

(Eine große Angabl als Zeugen abgehörter Klofterbrüber iprechen fur ben langer als breißigiabrigen rubigen Befit bes Riofters Eberbach. Bon geschichtlichem Interesse find nachftebenbe Aussagen:)

Gerungus frater requisitus dicit, — quod Albertus de Witderstat et frater suus Wernherus expulerunt homines de Grisheim de eodem rubo —. Dicit etiam, quod hoc idem fecit Gerhardus de Wolueskelen, licet fuisset adnocatus villanorum eorum —.

Couradus Rauenoldus iuratus — adiciens, quod a tempore Henrici senioris de Ditburg, cui fere omnia bona in Grisheim attinebant, ecclesia habuit dictum rubum in possessione —. Dicit etiam, quod quando dominus Viricus de Mintzenbergk comparavit bona in Grisheim, erga sororem domini de Ditburg, nulla fuit mentio rubi predicte, quia talibus bonis non attinebant et est proprius ecclesie —.

quia talibus bonis non attinebant et est proprius ecclesie -.

Drutdere miles in Darmestat, juratus, concordat per
omnia cum Godeboldo.

Conradus, filius Henrici de Darmestadt, iuratus, idem dicit, quod Godeboldus patruns suus ---.

Conradus Holzstraza de Darmstat, iuratus, dicit, quod ab infantia nutritus sit in curia Gebenbornensi, ubi uidit, quod ecclesia semper habuit dictum rubum —.

Emmercho de Buttelbornen, iuratus, concordat cum Godeboldo.

Wernerus aduocatus in Greuenhusen, iuratus, dicit, quod ecclesia semper in sua possessione habuit predictum rubum —.

Salmannus, sculthetus in Greuenhusen, iuratus, concordat cum Wernero aduocato. *) Eop. - Sch.

^{*)} Bergl, Bent beff. 2. G. Urt. I. 16. Anm.

Nr. 22.

1235 (4. Mai). Gerbodo — sti. Petri in Moguncia prepositus — iunotescere cupimus, quod cum olim per bone memorie dominum Burcardum predecessorem nostrum quedam insula in Cruzenburch cum agris sibi attinentibus — alienata fuisset et in feudum quibusdam militibus concessa —. Cupientes, que a predecessoribus nostris male alienata siue distracta ab ecclesia nostra sunt, in statum debitum reuocare — conparentibus coram nobis Helfrico dicto Judeo et Embricone, militibus, que eo tempore nominata bona detinebaut, ea in manibus nostris resignauerunt, que postea concauonici de nostro consensa ad priores usus suorum stipeudiorum converterunt. —

Testes: Walterus decanus. Hertwicus scolasticus. Bruno. Heuricus, decani. Henricus custos. Cristianus. Bertoldus. Gerardus cellerarius. Hermanuus de Nassowe. Henricus de Wetflar. Cunradus de Strazheim, nostri concanonici. Magister Johanues canouicus Wormaciensis.

Act. a. d. i. M.CC.XXXV.IIII Non. Mai.

(Das Siegel Gerboos fehlt.) Drig.

Nr. 23.

1235 (12. Xug.). Gregorins episcopus sernus seruorum del —. Decano et capitulo ecclesie sti. Andree
Wormac. salutem —. Porrecta nobis ex parte uestra petitio continebat, quod — Spirensis episcopus, tuuc prepositus ecclesie sti. Andree Wormac., et uos ipsi cum eo
attendentes, personatus eiusdem ecclesie adeo tenues et
exiles, quod uix essent, qui ad recipiendum eos possent
induci, de O ch em, de Lidir chesheim et de La mpertheim ecclesias curam animarum habentes, in quibus ius
patronatus uos asseritis obtinere —. Nos uestris iustis
postulationibus grato concurrentes assensu, quod per uos
ennonice et proude atque ad utilitatem ipsius ecclesie

1239 17

factum esse dinoscitur — auctoritate apostolica confirmamus. —

Dat. Spoleti II Id. Aug. pont. VIII.

(Das Blei hangt an gelb und roth feidener Sonur.)

Nr. 24.

1238 (3 Jun). Ecclesia in Euerbach intendit probare, quod alveus in Leheim, qui vulgo mare vocatur, de quo lls est, potiori iure spectat ad se, quam ad ecclesiam sti. Albani, sive hoc sit ratione circumiacentium pratorum siue ratione prescriptionis.

(Folgen die Beugenausfagen, welche fammtlich ju Sunften bes Rlofters Eberbach lauten. Als Beugen wurden, aufter einer großen Angabl Rlofterbruber, auch abgebort:)

Diemo miles. Reinerus miles. Ebbernandus de Dornheim. Cunradus de Dornheim. Ludewicus de Dornheim. Volradus scultetus in Dornheim. Ebberoldus de Dornheim. Gernodus de Dornheim.

Hoc est sigillum Bertoldi archipresbyteri de Dornheim, qui presedit iudicio et examinationi testium, auctoritate domini Christiani majoris prepositi Maguntini, a. d. M.CC. XXXVIII.

Dat. est sententia prox. quint. fer. p. fest. Petronille virg.

(Das Ciegel hangt unverfehrt an.) Drig.

Nr. 25.

Ca. 1238. Bertoldus archipresbiter de Dornheim. In causa, que vertitur inter ecclesiam de Euerbach ex parte una et ecclesiam sti. Albani ex altera, super alueo, in quo pisces capti sunt, qui uulgo mare dicitur, attestationibus inspectis diligenter et examinatis negocii meritis, invenimus ecclesiam Euerbacensem sufficienter suam probasse intentionem, unde prudeutum virorum consilio adhitation in termina in intentionem.

bito, sententiando absoluimus ecclesiam de Euerbach ab impetitione ecclesie ati. Albani, et jure proprietatis supradictum alueum, qui uulgo mare vocatur, Euerbacensi ecclesie adiudicamus, facta et taxatione de decem vneiis ecclesiam sti. Albani condempnamus in expensis.

(Das Giegel Bertholds hangt unverfehrt an.) Drig

Nr. 26.

1239 (20. Mai). Christianus prepositus maioris ceclesie Maguntine et Rupertus burcgrauius de Fredenberg — constare facimus, quod Rimundus abbas et conventu ste. Marie in Euerbach — contulerunt villanis de Bu en sheim quatuor talenta Maguntine monete ad fossata corum facienda — tali conditione mediante, ut omnis aqua de Haselac veniens et ad ipsorum confinia descendens sine omni contradictione transitum habeat in eternum. Promiserunt etiam vannimiter villani valuersi, quod nec ipsi nec successores corum in fossatis reparandis aliquid in omne tempus exigent a fratribus supradictis, nec beneficium sibi factum in consequentiam juris trahent.

Testes: Petrus miles de Buensheim. Bertoldus cognomine Bresto. Heinricus sculthetus de Tribure. Cunradus sculthetus de Buensheim. Nibelungus de Astheim. Ex claustralibus: Wilhelmus quondam cellerarius. Gerardus aurifex. Heroldus. Wicko. Ludewicus quondam magister in Dinheim. Wernerus magister in Haselac et a. q. pl. Act. a. d. MCCXXXXIX XIII Kal. Jun.

Act. a. d. M.CC.XXXIX. XIII Kal. Jun.

(Die durchaus unversehrten Siegel des Probstes Christian und Ruperts von Carben, Schultheißen in Frankfurt, bangen an Pergamentstreifen an.) Orig.

Nr. 27.

1239. Cristianus maior prepositus Maguntinus — cum lis verteretur inter ecclesiam de Euerbach ex una

parte et Hertwieum, Albertum et Burcardum, nobiles de Wolveskelen, ex altera, pro fideiussione XX marcarum, quam fratres de Euerbach fecerant nobilibus supradictis pro Gumboldo de Buensheim, tandem ex utraque parte in arbitrum consenserunt, videlicet in dominum Helfricum cognomento Judeum, militem Maguntinum, qui sic arbitratus est: Ecclesia de Euerbach XII marcas dabit eisdem nobilibus et insuper renunciabit omni querimonie pro equis in Leheim, qui VIII marc. valuerunt, quos Heinricus de Wolveskelen, frater Burcardi prenotati, cognoscitur ipsi ecclesic abstulisse — nobiles prefati de Wolfeskelen renunciabunt omni actioni, quam habent contra ecclesiam ratione huius fideiussionis —.

Testes: dominus Rimundus abbas. Wernerus maior cellerarius. Wilhelmus quondam cellerarius. Frater Gerardus aurifaber de Euerbach et a. q. pl.

Act. Maguncie a. d. M.CC.XXXIX.

(Das Siegel bes Probftes hangt an einem Pergamentsftreifen unversehrt an.) Drig.

Nr. 58.

1239. Kertwicus et Albertus, fratres de Wolfkelenprotestamur, quod nos et Burcardus, filius Gerardi, fratris
uostri, renunciauimus pariter omni actioni et querimonie,
quam contra ecclesiam et fratres de Euerbach habuimus,
pro fideiussione, quam prefaii fratres nobis quondam fecerant pro Gumboldo de Buensheim. Insuper in nos recepimus, quod Heinricus, filius etiam ejusdem fratris nostri
ratione fideiussionis huius ab eisdem fratribus de Euerbach,
nichil exiget in futurum, nec dampnum eis inferet nec
grauamen.

Act. a. d. M.CC.XXXIX. In ciuitate Maguntia.

(Das beschädigte Siegel ber Aussteller hangt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 29.

1250 (Mark). Walterus prepositus totumque capitulum in Elvistat, - innotescat - quod nos - curiam nostram in Rihthusen cum omni integritate, vtilitate et libertate, in siluis, agris, pratis et pascuis et locum, in quo curia sita est, cum omni jure, quo nos possedimus eandem, vendidimus, accedente consensa domini Cristiani Mogunt. archiepiscopi, monasterio - Eberbaceusi, pro CCC marcis numerate pecunie - ita tamen, quod ecclesie sti. Albani XL maltra tritici et XX maltra ordei . Hertwico Eselwegge VI maltra tritici, Herbordo dicto Suzen VI maltra tritici, Oddoni de Oppenheim dnobus annis VIII maltra ordei et totidem auene, tercio anno nihil eidem mensure Magunt, ratioue decime singulis annis persoluantur. Preterea illis de Wolfiskelen VI maltra tritici, sculteto de Frankenuort annis singulis einen Ber et botas quatuor, ut personas et res in eadem curia positas efficatius tneatur. Preterea quedam pars vnius bynde, sicut stipitibus est signata, parochie in Dornheim suo tempore sata decimahit -.

Act. M.CC.L. mense Mart.

Testes: magister Ludwicus prepositus sti. Victoris. Dominus Eberhardus archipresbiter. Dominus Simon de Schonenburc. Arnoldus camerarius. Arnoldus Walbodo. Volradus de fonte. Humbertus de Widere. Erkinboldus. Cnnradus de Racen. Cunradus de Zagelbach. Cunradus de Wisebaden. Rupertus et Embercho, fratres, milites de Scharpenstein. Nicholaus socius camerarii et alii quam plures.

(Die etwas befchabigten Siegel bes Probftes und bes Cipitele bes Riofters Ibenftabt hangen in rothem Bachs an Pergamentstriffen an) £ ig.

Nr. 30.

1230 (16. Marg.). Schultheiß Marquard, Schoffen, Ritter und die Burger gu Oppenheim bezeugen vorstehenden Bertauf.

Testes: Petrus de Winoldishelm. Heinricus de Kyningernheim. Eberhardus Vullescuzela. Belmanus. Peregrinus de Bertoldisheim et Otto junior, milites. Embricho Kirchberc et Vdo de Bynsheim, ciues et a. q. pl.

Dat. a. d. M.CC.L. XVII Kal. Apr. VII Ind.

(Die fehr wohl erhaltenen Siegel Marquarbs und ber Burger ju Oppenheim hangen an Pergamentstreifen an.) Oria,

Nr. 31.

1250. Erzb. Chriftian von Mainz Genehmigung bes. felben Bertaufe.

Act. a. d. M.CC.L. pont. a. l.

(Das Siegel hangt unverlett an einem Pergamentstreisfen. Die Urt. ift beschädigt.) Drig.

Nr. 32.

1250. L. Magistra, priorissa, totusque conuentus sanctimonialinm in Eluenstat — constare facimus, quod nos presentibus W. abbate et quibusdam fratribus suis, tam monachis quam laicis de Arnaburg et quibusdam de ecclesia nostra canonicis, videlicet Ruzzone, Johanne et Dammone renuncisuimus ouni inre, quod nobis ad cassandam vendicionem curie nostre in Rithusen competere videbatur —.

Act. a. d. M.CC.L.

(Gefiegelt haben die Mainger Richter, ber Abt von Arneburg und ber Schultheiß von Frankfurt, beren Siegel an Vergamentftreifen unverlett anbangen.) Drig-

Vr. 33.

1250 (3. Nov.) Die Mainger Richter beurtunden ben Bergleich bes Kiefters Seberbach mit bem Rlofter Sibenfladt, über ben Sof Riebbaufen, nach welchem beibe innerhalb Sahrisfrist alle beffallfigen Rlagen und hinderniffe befeitigen wollen. als welche nämlich ausgegablt werben:

Querela heredum quondam Hildemanni de Oppenheim de Mouleskelen, dominio rum de Wolueskelen, dominio Tumadi de Durenburg, Ottonis ivnioris de tercio anno, sicut scriptum est. Preterea Eluenstadens, si conuicti fuerint in querela, quam nepos domini Waltheri de Escheburne, pastor in Lehe im, mouet in ipsos, ci restaurum faciet in bonis aliis quam in hiis, que sunt Eberbacens, uendita uel titulo dati pignoris obligata, tlem infra dies quatuordecim — deponent eis omnem reclamationem monislism suarum de ipso monasterio. Et quod hoc factum sit, nobis patentes litteras Burgrauii de Frideberg et ciuitatis eiusdem vel sculteti de Frankenvorth et ciuitatis eiusdem sasienabunt —.

Testes: Johannes decauus. Scolasticus maioris eccleie. Waltherus de Escheborne. Eberhardus de Lapide.
Heinricus de Kazzenelnbogen, canonici ibidem. Heinricus
de Limpurg vicarius ibidem. De burgensibus: Arnoldus
Walpodo et filius ejus Heinricus. Nicolaus. Embrleo Kudilrude. Fridericus Rauid. Heinricus Gulfere et a. q.
pl. De fratribus monachis: Albertus. Symon. Johannes
de Limpurg. De fratribus laicis: Ludewicus magister in
Dinheim. Heinricus de Colnhusen.

Act. a. d. M.CC.L. III Non. Nouembr.

(Das Siegel ber Mainzer Richter bangt unversehrt an einem Pergamentstreifen an.) Orig.

Nr. 34.

2252. Marquardus scultetus, Wernherus Indisartus, Gerlacus de Bibilnheim, Aushelmus de Albecha, Herbordua Dulcis, Jacobus de Wiszin, milites, Heinricus Grifzingus, Theodericus Rotcolba, Vdo de Bunsheim, Marquardus Pistor et ceteri scabini cum valuersis ciuibus in Oppenheim, nouerint - quod Reinherus miles de Dornheim actioni, quam habuit contra curiam Rithusin super sex maltris tritici renunciauit — in remedium anime fratris sui Heinrici iam tunc occisi. Maxime etiam cum dominus Gerhardus de Wolueskeiin, a quo se illa sex maltra in feodo tenere asserebat, coram me Gerlaco de Bibilaheim, tunc vicem sculteti gerentem, Herbordo Dnice, Petro de Winoldisheim, Heinrico Grifzingo, Vdone de Bunsheim, Peregrino de Bertoldisheim, Johanne Fullescucela, Cunrado scriba, Volrado et multis aliis viris honestis professus fuerit, se uel progenitores suos eadem sex maitra ex dicta curia nunquam habuisse nec cuiquam hominum in feodum concessisse. Vt autem filii fratris sui Heinrici autedicti, videlicet Heinricus et Arnoldus, cum ad annos discretionis peruenerint, prehabitis consensum prebere debeant, idem Reinherus se ipsum, Wernherum Fullescucelin et Cynradum de Lorszwilre posuit fideiussores.

Act. a. d. M.CC.LII. Ind. X.

(Das Siegel ber Stadt Oppenheim hangt wohlerhalten an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 35.

Ca. 1232. In nomine domini. Ego Gerhardus de Wolueskele — profiteor, quod si Reinherus miles dictus de Dornheim et heredes quondam fratris sui Heinrici sex maldris tritici, que se asserunt a me tenere in feodo in curte dicta Rithusen — renunciauerint, huic renunciationi consensum uoluntarium me prebere —.

(Das Siegel Gerhards hangt unverlett an.) Drig.

Nr 38.

1232 (2. Sun.). Notam sit omnibas — quod ego Cunradus dictus Reis de Brueberc inquietaui super quaedam bons Fridericum cognomine Lapis, que sits sunt in Witerstat, sus propris, que compara... predictus Lapis pro domino de lluselstam et pro domino C. de Witerstat inste trecte, hine cuim, quod ego prefatus C. Reis de Bruberc manifesto et honesta mes mat.ns, quod nos — resignamus, nolentes ut quisquam ex nostris amicis cum vel suos heredes amplius inquietet —.

Testes: castrenses domini C. de Bruberc. Dominus C. Wanbolt. Sifridus de Greisheim. Hen de Regershusen. Hartlebus de Cymberc. Emgo de Glatbach. Hen Sartor scultetus de Witerstat. Filius suus Hermannus. Gerhardus de Ruwendal. Wigerus frater ejus. C. frater ejus. Gerhardus de Witerstat. Emereche filius Wornfelderes. Gerungus frater ejus. Berwardus. Hen de Greisheim.

Act. a. M.CC.Lil. prox. d. dom. a. fest. Bonefacii, super castro in Frangenstein.

(Das an einem Pergamentstreifen gehangene Siegel Conrads von Breuberg fehlt.) Drig.

Nr. 37.

Ca. 1232. H. decanus totumque capitalum ecclesie sti. Pauli Wormaciensis. Notum facimus — nos Wernhero, filio Herbordi dieti Wirth de Houeheim et suis heredibus bona nostra sita ibidem, que comparauimus erga Viricum, filium quondam Ruperti de Flamburnen et Henricum de Ostouen dictum de Lapide, concessisse pro anaua pensione — iure hereditario possidenda —.

(Das Gi.gel bes Paulflifts ift abgefallen.) Drig.

Nr. 38.

1254 (9. 3an.). Noverint universi — quod nos Cunradus dictus Reiz de Brubere decimam nostram in Witerstat simili iure, sicut eandem Grauslo de Diburc an nobis habuit, pro XX marcis Cunr. dicto de Beinsheim et suis heredibus dedimus inpignore possidendam, donec eidem iam dietam pecuniam persoluamus. Godeboldum de Tanneuberc et Hermannum Wrmelin, fideiussores statuentes.

Act. a. d. M.CC.LIV. V. Id. Jan.

(Geflegelt haben Graf Diether von Kabenelnbogen und Conrad v. Breuberg, es bangt inbeffen nur bas Siegel beb Ersteren noch an einem Pergamentstreifen an.) Dria.

Nr. 39.

1235 (Mai). Nouerint — quod ego Albertus in Wolweskelen communicats manu vxoris mee Jvtte, curism vnam in Erinuelden et mansum unum ibidem — contuli ecclesie Eberbacensi. Ipsam quoque curism et mansum in communi placito Erinuelden coram sculteto Cvarado Hirzenbudel et scabinis in manus fratris Emechonis, magistri in curis Leheim, libere resignaui.

Testes: milites dominus Heinricus de Limburg. Dominus Reinherus de Dornheim et Heinricus de Altsuilla, seruus domini archiepiscopi, vrbis prefectus in Wolueskelen et vniuersi villani in Erinueldin, quibus predictus frater Emicho ministrauit —. Preterea eadem bona Jutta vxor mea ante ecclesiam in Biblox iu strata publica resignauit.

Act. a. d. M.CC.LV. mens. Maio. Ind. XIII.

(Das Siegel Alberts von Bolfskehlen hangt unversehrt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 40.

1255 (Mai). Noverint - quod ego Embricho, filius domini Gerhardi de Wolueskelen, contuli ecclesie Eberbacensi, unum mansum, et aream vnam in Popinheim partim in elemosinam, partim pro debitis XIIII marcarum, resignane eadem bona fratri Emechoni, magistro in curia Leheim, primo coram Herbordo, sculteto in villa Leheim, in cimiterio, presentibus domino Alberto et domino Burchardo de Wolueskelen et domino Henrico de Limpurg, militibus et Henrico de Eltevile, urbisprefecto nominati castri. Post hec vero resignaui eadem bona iam dicto fratri E, in strata publica Popinheim coram Heinrico Blerrinc, judice ibidem, astantibus militibus domino Heinrico de Kvningernheim et domino Arnoldo de Dinheim et ciuibus de Oppenheim, Heinrico de Bynesheim, Reinhero Parvo et Heinrico Lapide de Dinheim, sculteto in Popinheim, cui frater Emecho pro vino testimoniali solidum hallensem tribuit et XX hominibus ibidem et amplius potum prebuit de Lagena -..

Act. a. d. M.CC.LV. mense Maio. Ind. XIII.

(Die Siegel Embricho's, Alberts und Burthards v. Bolfstehlen hangen, letteres beschädigt, an Pergament-ftreifen an) Drig.

Nr. 41.

1255 (16 Jul.). Erzh. Gerhard von Maing erneuert ben über ben Berfauf bes hofe Riebhaufen burch bas Aller Geberbach gegebenen Bestätigungebrief Erzh. Christian von Maing (f. Nr. 31.), weil er von ben Maufen gernagt fei.

Dat. in Scarpenstein a. d. M.CC.LV. XVII Kal. Aug. pout. a. VI. Ind. XIII.

(Das Giegel bangt unverfehrt an.)

Drig.

Nr. 42.

1235. Nos Starcradus abbas et connentus in Selgenstad — constare volumus, quod nos magistro Wilando molendinum, quod dicitur elemosinam — concessimus tempore uite sue —.

Testes: dominus Starcradus abbas. Fridericus prior.
Lucianus. Fridericus. Godefridus. Heinricus. Andreas.
Wikerus. Fridericus. Erkenboldus. Hermannus. Laici
vero: Cunradus scultetus. Arnoldus Rinnewolf. Berengerus dictus Ueldenere. Wolframns dictus . . . et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.LV.

(Der Mbt hat gefiegelt.)

Cop. = Buch.

Nr. 43.

Ca. 1235. Ego Albertus dictas de Wolfkelen — protestor, quod ego, communicata manu vxorls mee posterioris, dedi fratribas in Leheim VI jurnales, sitos in eorum bunde juxta vineam, II equos recipiens ab eisdem —.

(Das Giegel Alberts fehlt.)

Drig.

Nr. 44.

Ca. 1235. Emmercho, filius quondam domini Gerardi de Wolfkelin — nouerint — quod ego et sororius meus Dudo, donseioni, quam fecit quondam pater meus Gerardus ecclesie Eberbacensi super IX jurnalibus et dimidio, tendentibus super viam Langinhecken — conniuenciam prebuimus et assensum.

(Das Siegel Emmerichs hangt unversehrt an einem Persgamentstreifen an.) Drig.

Nr. 45.

1236 (April). Wolframus, scaltetus in Franckinvort, milites, scabini et vaiuersi ciues ibidem — ad notitiam

volumus pervenire, quod Cunradus miles dictus Mesinbug et uxor eius Gertrudis — Eberbacensi monasterio omnia bona sua sita in villa Besinsheim libere contulerunt —

Testes: Henricus frater sculteti. Henricus filius Helfrici de Rudinkeim, milites. Wikerus. Henricus Alleum. Johannes Golsten, scabini. Item dominus Wernerus abbas Arneaburgensis et Wikerus prior et Apolonius, monachi Ibidem et frater Eppertus de tercio et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.LVI. mense Apr.

(Das Siegel ber Stadt Frankfurt hangt an einem Pergamentstreifen unversehrt an.) Drig.

Nr. 46.

1238 (29. Sun.). Ego Petrus pastor ecclesie in Bennisheim — protestor, quod fratres ecclesie Eberbacensis agrum unum, qui dicitur Paffinstucke, erga Heimonem quendam, meum parrochialem, emerunt iure hereditario, quo ipse H. dictum agrum ab ecclesia in Benisheim possidebat —. Hec autem coram juratis et vniuersitate in Benisheim sunt rite et more debito terminata.

Act. a. d. M CC.LVIII. IIII. Kal. Jul. (Das Siegel febit.)

Drig.

Nr. 47.

1258 (23. Suf.). Reinhardus de Hagen et Ph. de Valkenstein nouerint — quod nos omnem controuersiam et quertmoniam, quam villani de Steden et de Buensheim ac fratres de Megersheim ecclesie Eberbacensi, super transltu fontis et aquarum omnium circa Haselach decurrentum mouebant, in hune modum concordaulmus. Ecclesiam Eberbacensem alueum siue fossatum, in suis campis aut agris propriis, ubi placet et quando vult, usque ad terminos, ubi Haselach et Steden campi separantur et specialiter, ubi proprietas Haselach terminatur, et hoc

1258 29

Ilaselach de propriis faciet expensis, villani vero de Steden fossatum facient de suis expensis usque ad terminos, ubi agri et campi ipsorum et fratrum de Megersheim separantur et sic per alueum uel fossatum aqua decurret. Frater et de Megersheim ulterius alueum facient siue fossatum de sumptibus propriis usque ad terminos, ubi corum campi et villanorum de Buensheim separantur, villani quoque de Buensheim alueum similiter facient siue l'ossatum usque in aquam, que Geraha dicitur, et de propriis ipsorum expensis, et sic prefati villani de Steden, fratres de Megersheim et villani de Buensheim omnes aquas uenientes ab Haselach ab inde usque in aquam, que Geraha dicitur, ipsorum sumptibus fluere facient aut manare, fratres et Haselach attinentes omnem aquam de Hartmannesburnen et de Horlachen uenientem, siue alias circumquaque stantem et decurrentem per bona sua ubicunque ipsis placuerit, sine omni contradictione ducere poterunt ad alueum sine fossatum supra dictum. Preteres prefati villani de Steden, de Buensheim et fratres de Megersheim prefatum alueum sine fossatum aut aque transitum per aliquam conclusionem, aut nullus alter et specialiter per illud, quod vulgariter Wer dicitur, obstruere debet, sicut quandoque contigebat, quod deinceps fieri non debet. Ad hanc compositionem conventus in Eberbach quartam partem unius mansi situm offc Stederuelde et quatuor jugera agrorum sita offe Sepperue'de - villanis de Steden sub hac forma tradiderunt, vt inde alueum siue fossatum prescriptum plenarie purgare et reparare, cum necesse fuerit, eorum sumptibus teneantur, et ecclesia Eberbacensis siue curia Haselach nullatenus obligata sit, prefatis villanis ad aliquod subsidium porrigendum. Quicunque igitur huius compositionis et ordinationis fuerint transgressores, nobis sive heredibus nostris XII marcas col. den. consiliariis nostris aine corum successoribus similiter II marcas solucre tenebuntur et aqua supranotata suum nichiihominus transitum habebit siue cursum.

Testes: Currsdus de Husenstam. Ebernsadus. Godefridus, milites. Fridelibus, castrenses de Hagen. Johannes iunior de Husenstam. Frater Currsdus de Megersheim. Godeboldus de Steden. Riman de Steden. Sifridus et Scherrewecke de Steden. Heinricus plebanus de Langene. Johannes Leo notarius noster et a. q. pl.

Act. Langene a. d. M.CC.LVIII. X Kal. Aug.

(Gefiegelt haben Reinhard von Sanau, Philipp von Kaltenfiein, der Abt von Eberbad und die Gebrüber von Eberbad und die Gebrüber voie bas Begerebheim. Das Seigel ber Letheren, so wie das Sei gel Philipps hangen an ichwarz, grun und rother Schur allein noch fehr beschädigt an.)

Nr. 48.

1261 (2. Febr.) Marquardus scultetus, milites, scabini ceterique ciues in Oppinheim - protestamur, quod magister Volmarus de Steinheim, magister Arnoldus de Dreisen, magister Dagemarus de hospitali et totus conuentus monachorum in Eberbach emerunt erga uil!anos de Bubinsheim tria prata ibidem sita pro XXI talento et dimidio, ad XXVI annos quiete ac libere possidenda, quorum pratorum vnum dicitur hofowe, secuudum dicitur masbohel, tercium varresbohel, ita, quod predicti monachi libertatem - habeant agendi in eisdem pratis siue pascuis ad suos usus, quod poterunt agere per falces dictas segense infra pascha et festum sti, Galli, Super hoc - villani dederunt istos fideiussores, scilicet Emirchonem dictum Voke, Jacobum, Hezelini filium, H. scabinum, Erlewinum, Johannem, Burcardi filium, Johannem Selletini filium, Alhelmum, W. Herbordum de Guntersblumen, Sifridum, Herbordum dictum Roubesach, Renwardum de Crummestat, Helewicum, Emirchonem dictum Godelman -.

Actum coram hiis scabinis nostris: Marquardo sculteto. Herbordo Dulci. Ja. de Litwilre. Petro de Winoldesheim. H. de Kungernheim. Ar. de Dinheim. Hertwino de Winolsheim, militibus. Volrado. H. Gretingo. Theodorico dicto Rotecolhe. C. Fugero. C. aduocato. Peregrino de Shymmesh. et toto consilio nostro.

Dat. a. d. M.CC.LXI. in purificatione.

(Die Siegel Marquards, sowie bas ber Stadt Oppenbeim hangen an Pergamentstreisen etwas beschädigt an.) Drig.

Nr. 49.

1264 (23. Nov.). Ego Burcardus miles de Wolfeskele constare cupio, quod ego contuli H. de Bunischeim dicto Gumpolt XXV iugera agrorum et dimidism curiam penes curiam Starkeradi sitam — in villa Bunisheim —.

Dat. a. d. M.CC.LXIIII. prox. dom. a. fest. b. Kath. VIII Kal. Dec.

(Das Siegel Burthards hangt etwas beschäbigt an einnem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 50.

1265 (21. Xug.). Reinh. de Hagenowe dilecto sibi Fr. de Rudensheim salutem —. Bona illa apud Dornheim, que Marquardus de Wimenberg, socer tus, a me et Cunrado bone memorie de Winsberg in feudo hactenus obtinebat, ad resignacionem eius liberam et de bona uoluntate ipsius, in feudo tibi et tuis heredibus, feudi capacibus, pro parte mea concedo —.

Act. et dat. Mogunt. a. d. M.CC.LXV. XII. Kal. Sept. (Das Siegel Reinhards hangt fehr beschäbigt an einem Pergamentstreifen an.) Orig.

No. 51.

1266 (5 3an.). In nomine domini amen —, Nos dem — recognoscimus — quod cum intolerabili debitorum onere et maxime apud judeos hinc inde voragine vaurarum grauissima nostrum monasterium pregranatum indigeret pecunia — omula bona nostru in Duth el in sheim*) domine irmengardi deodeuote de Gellenhusen vagevogen nuncupate, uendidimus — sic videlicet, quod ex eisdem bonis tam prefate irmengardi, quam domino Cunrado, abbati de Nuenstadt, fratri eius carnali, sine in abbatis stando siue non, vnam marcam den. col. — annis singulis — ad manus non tardabimus presentare —.

Testes: Hermanus abbas. Heinricus prior. Godefridus infirmarius. Wickerus et Erkenboldus procuratores. Henricus cantor. Godefridus et Henricus, sacerdotes. Hermannus. Siboldus. Fridericus de Aspach. Damarus, diaconi. Fridericus Ineptus plebanus in Selgenstad. Bertoldus de Nuenheim rector ecclesie in Stostad. Laici aero: Burcardus aduocatus. Arnoldus dictus Rinewolf, Herbordus de Zimmern et Godefridus filius suus. Fridericus Vachere. Cuaradus Clibac. Hartmanus quondam centurio. Hertuicus de atrio. Cunradus retro castrum, ciues et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.LXVI. vig. Ephiph.

(Die an Pergamentstreifen gehangenen Siegel bes Abts und Convents bes Rl. Seligenstadt, sowie bes Abts Conrad von Reuftadt find gang gerbrotelt.) Drig.

Nr. 52.

1266 (21. Mārş). Rerum gestarum — nouerit igitur — quod nos Elyzabet, relicta illius quondam de Franchinstein, communicata manu puerorum nostrorum — ven-

^{*)} Dietersheim, Rr. Dffenbad.

1266- 33

didimus bona nostra in Bibinchem, que ibidem excepta sola curia possedimus — fratribus in Masbach — els in fidejussores posuimus filium nostrum C. et Sifridum de Grishem.

Testes: Sifridus de Grishem. Petrus de Eberbach. Marquardus de Luswinchil. Johannes de Albruchin -.

Dat. a. d. M.CC.LXVI. XII Kal. Apr.

(Das Siegel ber Ausstelleren (ein Breubergifches) hangt an einem Pergamentstreifen wenig beschädigt an.) Drig.

Nr. 53.

1266 (7. Mai). Ego Heinricus dapifer de Winheim Malterus, Heinricus et Gudelmannus, communicata manu Arnoldi fratris mei et filli sui Johannis omniumque heredum nostrorum consensu libero accedente, vendidimus decano et capitulo ecclesie Worm. censum nostrum — de quibusdam bonis in Wattenheim sitis, — constituentes fideiussores Arnoldum predictum et Stephanum de Starkenberg super warandia eiusdem census per annum integrum facienda.

Testes: Dytherus de Winheym. Dunarus de Lindenfels. Dudo de Winheim, milites. Vlo et Bertholdus de Laudemburg. —.

Dat. et act. a. d. i. M.CC.LXVI. fer. sext. p. asscens dom.

(Gefliegelt haben ber Probft gu Borich, ber Ergpriefter gu Beinheim und ber Burggraf von Ctartenburg.)

Nr. 54.

1266 (25. Sut.). Anno domini M.CC.LXVI. cum inter nos decanum et capitulum sti. Petri Mogunt. ex parte van et filios quondam Wicgeri de Onenbach, videlicet Cunradum, Wobelin, Wicgerum et Volmarum ex altera, zucho b. ball-gerons. Ut.-kwob.

super quibusdam decimis noualium in Ouenbach, quas predicti iure feodi ad se pertinere dicebant, questio verteretur, quia nobis decano et capitulo per viros constitit fidedignos, predictos fratres in aliquibus decimis noualium uis habere, et cum plura essent noualia in Ouenbach, quorum decima eis deberet cedere dubitaremus, tandem de voluntate communi predictorum trium fratrum et nostra, vnum ex nostris concanonicis ad inquirendum talia ad plebiscitum Quenbach duximus destinandum. In presencia itaque magistri Petri, nostri concanonici, ad hoc missi et predictorum in publico plebiscito decima noualium, que secuntur, publice fuit dicta ad predictos fratres iure feodi nertinere. Et sunt nomina noualium istorum ista. Primum vocatur diz Bibelis et est sic dictum a nomine ipsius silue, quia adhuc est magna pars talis silue nondum exculta aut in agros elaborata, sed solum illa pars, que hodie apparet culta, soluit eis decimam. Si autem processu temporis de eadem silua fient alia noualia, decima illorum ad ipsos non pertinet, sed ad ecclesiam beati Petri, nisi de domirorum voluntate aliud ordinetur. De ipsis secundum vocatur vormelindehe an deme hinderinstriche. Tercium vocatur an deme Grumenerleheswege. Quarta particula vocatur zu dem Obersande. Quicquid ibi est aliud, quod nonale dicatur, preter ista, nichil ad ipsos pertinet. Hoc dico ideo, quia sunt ibi adhuc alia noualia continencia bene centum et plura ingera, de quorum aliquibus ut dicitur sunt quinque ab ipsis accepte decime. Quecunque eciam noualia postmodum surrexerint ibidem nichil in ipsis habebunt iuris et termini predictorum noualium sunt omnibus in Quenbach noti.

Dicta sunt hec et conscripta anno domini superius dicto, in festo beati Jacobi apostoli, magistro Petro presente.

Nr. 55.

1266 (30. Sul.). W. ste. Mogunt, sedis archiepiscopus — abbati et conuentui monasterii de Selegeustad salutem in domino — Omnibus uere penitentibus, qui ad dedicationem altaris bti. Johannis Ewangeliste in monasterio uestro — accesserint — XL dies — relaxamus.

Dat. apud Lacum a. d. M.CC.LXVI. III Kal. Aug. (Das beschäbigte Siegel Erzb. Mernhers hangt an einer grun, blau, roth und gelben seidenen Schnur an.)
Dria-

Nr. 56.

1266 (6. Dft.). Ego Burcardus miles dictus de Wolueskele — recognosco — quod ego, accedente vasaimi
conseusu Heinrici, Burcardi, Siboldi et Hartmanni, fillorum meorum, nec non de bona filiarum mearum uoluutate
– in remedium anime collateralis mee Jutte — resignaul
conuentui monachorum in Eberbach, ac dedidi perpetuo
tria maltra auene — de curia prefatorum monachorum —
dicta Rithuse —.

Dat. a. d. M.CC.LXVI. II Non. Oct.

(Das Siegel Burthards hangt fehr beschäbigt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 57.

1267 (Mai). Frater O. dictus abbas et conuentus Schonaugensis. Notum sit omnibus — dominum Hecelonem cantorem ecclesie sti. Martini Wormacie ex inspiracione diuina constituisse tria anniuersaria, videlicet anniuersarium bone memorie patrui sui domini Hecelonis decani prefate ecclesie — et anniuersarium quondam Hecelonis filli sororis sue, canonici ecclesie prenotate — et anniuersarium sui ipsius post obitum suum in nostro mo-

nasterio perpetuis temporibus celebranda — Porro ad administracionem seruiciorum dictus cantor bona subscripta nobis contulit, videlicet medictatem bonorum suorum in Waddenheim et in terminis elusdem ville sitorum — quibus XX maldra soluuntur. Item X maldra siliginis perpetua — de curia nostra scharra —. Item II jurnalez contiguos sitos apud Dossenheim, in loco, qui dicitur Erimgrubr et III quartalia vinearum contigua sita in terminis ville Schrisheim. Item census XXX solidorum Worm. monete, qui de areis infra scriptis dari consucurunt. De area sita ante portam sti. Martini, que dicitur ad rotam — item de pistriuo Heinrici Wasechonis, quod situm est ex opposito curie ciuium — item de area Conradi dicti de Cornu —.

Dat. a. d. M.CC.LXVII. mense Maio.

(Die Siegel bes St. Martinfliftes ju Borms und bes Rlofters Schonau hangen an Pergamentstreifen unverfehrt an.) Orig.

Nr. 58.

1267 (3. Ott.). Nonerint uniuersi — quod ego Ludewicus prepositus sti. Victoris Magunt. coguoscens prebendas cauonicorum ipsius ecclesie ad competentem sustentacionem esse nimis tenues et exiles ecclesiam in Bis ch ou is h e im, ad me iure patronatus pertinentem, ipsis
canonicis in augmentum prebendarum suarum contuli —
ita, quod perpetuo uicario ibidem instituto ordinetur prebenda competens et honesta, ceteris in usum canonicorum predictorum conuersis.

Presentibus: Eberhardo cantore. Eberhardo de Lapide.
... dicto de Hennenberg, canonicis Magunt. Cunrado decano. Heinrico scolastico sti. Victoris. Gardiano et fratribus domus fratrum minorum. Arnoldo Walpodone.

Dulemanno iudice. Cunrado Zuinrazen. Theoderico ad Dentem. Johanne de Lietenstein, ciuibus Mogunt. et pl. a. Dat. a. d. M.CC.LXVII. sec. fer. fest. b. Remig.

(Das beschäbigte Siegel bes Ausstellers hangt an einem Pergamentstreifen.) Drig.

Nr. 59.

1267. Das Domfapitel ju Mainz bestätigt vorstehende Schenfung. Cop. . Bud.

Nr. 60.

1268 (29. Jan.). Erzbifchof Bernher zu Mainz beftatigt die von Probli Ludwig bem St. Bittorflifte bafelbft gemachte Schenfung ber Kirche zu Bifchofebeim. (Bergl. Urf v. 3. Oct. 1267, Pt. 58).

Dat. a. d. M.CC.LXVIII. IV Kal, Febr.

(Das Giegel Bernhers hangt wohl erhalten an.) Drig.

Nr. 61.

1268 (29. Jan.). Gleiche Beftätigung Des Dechanten Simon, Probftes Des St. Bittorftifts.

(Das Siegel ift febr beschäbigt.)

Ar. 62.

Dria.

1269. In nomine domini amen. Nos Hermanus abbas totumque capitulum in Selgenstad — innoteseat — quod Godefridus infirmarius, ecclesie nostre monachus, quartam partem passagii pro Anshelmo, fratre suo, cognomine inepto, pro XV marcis comparauit, que quarta pars ex nunc X et VIII solid. colon. et VI colon. den. singulis annis soluit, similiter quedam alia bona in lac ciuitate sita — tali pactu mediante nobis emendo assignauit, quod custos, cuius fideli dispensacioni cuncta sunt commissa, tria altaria tribus laminibus ardentibus, altare sci-

licet ste. Marle aute sacrarium, similiter et altare sanctorum Johannis baptiste, nec non Johannis ewangeliste penes chorum cum altari ste. crucis in medio monasterio singulis noctibus procurabit. Item pari lure duo quartalia franci uini festo sti. Johannis ewangeliste infra natales domini pro sollempni processione ad altare prefati sancti facienda caritatem ministrabit. Hec autem eciam aunt adicienda, ut festum ste. Margarete et festum X millium martirum in albis, secundum consuctudinem ecclesie et ritum, cereorum luminum in choro ardencium sollempniter a communii conuentu celebreter —.

Testes: dominus Hermanus abbas. Henricus prior. Godefridus infirmarius. Henricus custos. Wikerus procurator. Godefridus cellerarius. Henricus de Hagenowe. Siboldus. Fridericus de Asbach. Damarus, sacerdotes. Hermanus. Cunradus, dyaconi et a. q. pl.

Dat. a. d. M.CC.LXVIIII.

(Das Siegel bes Abts hermann ift abgefallen; bas bes Rloftere hingegen ziemlich wohl erhalten. Beibe hangen an fcwarg, roth, gelb und weiß feibenen Schnuren.) Orig.

Nr. 63.

1269. Ego Johannes de Meti — profiteor — quod dimidiam partem ville Buwensheim eum adtinenciis munibus, quam a nebilibus viris dominis meis E. et Fr. comitibus de Linlugen habni in feodo et possedi, vendidi Hunberto, iudici de Ariete, cini Mogunt. — adhibito dictorum dominorum meorum comitum consensu. Resignani enim eisdem dominis meis quedam alia bona mea, que laco ville predicte ab eis in feodo possidebo —.

Act. et. dat. a. d. M.CC.LXIX

(Die Siegel ber ben. Grafen von Leiningen fehlen; bas gerbrochene Siegel Johanns hangt noch an einem Pergamentstreifen an.)

No. 64.

1270 (25 gebr.). Ego Burcardus miles dictus de Wolfiskele recoposeo — me et liberos mees — conuentui monachorum Eberbacensium contulisse, dedidisse ac in villa Leheim sicut juris est publice resignasse aream sitam retro horreum dictorum monachorum in dicta villa Leheim, iuxta curiam, que quondam fuit Reinheri de Godela —.

Dat. a. d. M.CC.LXX. V Kal. Marc.

(Das wohlerhaltene Siegel Burtards hangt an einem Pergamentstreifen.) Drig.

Nr. 65.

1274 (18. San.). Nos frater Anselmus abbas Vterine uallis, cysterc. ordinis, Spirensis dyocesis — constare uolumus, quod in presencia fratris II. prioris et fratris Arnoldi, monachi domus nostre, dominus Johannes
miles de Scarfenhecken dictus Metensis, necnon Agnes
soror ipsius, dicta de Lapide — uendiderunt omnem decimacionem suam, quam habuerunt in villis Wattenheim
et Northeim — Wernhero decano et capitulo ecclesie
sti. Andree Worm. — consentientibus — Vda, wore prefati Johannis, Heinrico, milite, filio ipsius, Adelheide de
Valkenstein, filia prenominate Agnetis, Cunrado dicto
Bozzo, genero Agnetis eiusdem —.

Hec resignatio et renunciatio facte sunt aput Scarphenhecken.

Testes: Cunradus dictus Wolveher. Cuuradus dictus de Altdorf, milites. Suicgerus clericus Worm. Cunradus Gelter, ciuis Worm. Ludewicus de Wattenheim. Friedericus de Bercheim. Sigilo burcgrauius de Huchellieim. Eberhardus cellerarius domini Johannis prelibati.

Act. a. d. i. M CC.LXXIV. mense Jan. prox. fer. quint. a. fest. beat. mart. Fab. et Sebast. (Das Siegel bes Abts Anfelm in rothem und bas bes Iobannes von Meti in weißem Bachs, hangen wohler. halten an Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 66.

1274 (18. San.). Johannes de Scarfineegen dictas de Metis et Vda, mea colheteralia, notum esse volumus — quod nos manu communicate bona nostra in Northeim sita, que filii Franconia excolunt, pro annua pensione videlicet LV maldris siliginis et IV tritici, Agneti, sorori mea, en filiabus suis, quas de Friderico dicto de Lapide, milite, genuit, pro XXXII maldris siliginis in recompensam partis sue decime, in Northeim et Wattluheim site, quam ecclesie sti. Andree Worm. vendidimus, obliga-

Testes, qui huic facto in castro nostro Scarfinergen interfuerunt, sunt: Wernherus decanus ecclesie sti. Andree, Welmarus dicte ecclesie canonicus. H. filius meus de Scarfinegen. C. Wolfer. C. de Aldorf, milites, et C. Geltero ciuis Wormaciensis.

Act. in Scarfinecgen a. d. M.CC.LXXIIII. fer. quint. a. Sebast.

(Das an einem Pergamentstreifen anhangende Siegel Johannes von Scharfenet ift beschädigt) Drig.

Nr. 67.

1274 (8. §cb.). Judices Wormacienses constare volumus — quod dominus Johannes de Scharphenecken dictus de Meti — publice recognouit, coniuncta manu Vde, vxoris sue, Agnete, sorore ipsius Johannis, dicta de Lapide, Heinrico, milite, ejusdem Johannis filio, Adelheide de Valkenstein, prenotate Agnetis filia, Johanne, marito ipsius Adelheidis, et Cunrado dicto Bozzo, genero Agnetis ejusdem, consentientibus, omnem decimacionem suam quam habuerunt in Wattenheim et in Northeim villis — decano et capitulo ecclesie sti. Andree Worm. pro CCXX. libris hallensium se vendidisse — transferas vna cum Johanne de Valkenstein, marito Adelheids predicte — omne jus, quoad possessionem eiusdem decime, totaliter in prenotatos capitulum et ecclesiam et ipsorum successores perpetuo possidendum, nomine suo, heredum et coheredum predictorum —.

Act. in capella domini Cunradi de Stockeim.

Presentibus: Alexandro decano ecclesie Worm. Jacobo cantore. Wernhero de Starkenberch. Cunrado de Stokelin, canonicis Worm. Hugone de Starkenberch laico fratre domini Wernheri predicti, et a. q. pl.

A. d. M.CC.LXXIV. fer. quint. p. fest. purif. b. Mar. virg.

(Das Siegel bes Dechanten, bes Cantors ber Rirche gu Borms, sowie bad ber Richter baselbilt und bes Johannet bon Schaffened,") bangen an Pergamentfitrifen wenig beschädigt an.)
Drig.

Nr. 68.

1274 (22. gebt.). Rudolfus dei gracia Romanorum en cum dilecti fideles nostri clues W impinenses ex deutotionis et fidelisties studio ad Romanum imperium semper se tenuerunt, quod licet dinersis aduersitatum fluctibus pulsarentur nunquam tamen a fidelistate sacri imperii possent distrahi uel acelli, nos ipsorum petitionibus pium et condignum benignitate regia prebentes assensum,

^{*)} Er führt, wie bie weiter genannten do Mei, bad Siegel bei im Rieb fehr begüterten, unter 2. Bifpelm von heffen ausge-florbenen Zamilie v. Bolfetehl; nemlich einen gebogenen Arm, an welchem ein offener Sad hängt, mit bem Daumen und Irigefinger einen Ring, zuweilen auch eine brieblätterige Munte halter giene beim ber beiblätterige Munte palten.

hanc ipsis graciam duximus faciendam — quod ab hac angaria, que uulgariter dicitur houbetreht, dicti ciues nostri in perpetuum sint exempti, nec ad solnendum ipsam quisquam deinceps compellatur, considerantes, quod ex indulgentia huiusmodi, pauperibus et miserabilibus personis maxime profutura, creatori omnium, regi regum seruicium faciamus ipsamque nostram ciuitatem profectibus et honoribus ampliemus —.

Dat. Hagenoie per manum cancellarii nostri Ottonis, prepositi sti. Gwidonis Spirens. VIII Kal. Marcii, anno dom. M.CC.LXXIV. Ind. II. Reg. 1.

(Das unbeschabigte faiferliche Siegel bangt an grun, roth und gelb seidner Schnur.) Drig.

Nr. 69.

1274 (19. %pr.). Judices Worm. cum decanus et capitulum ecclesie sti. Andree Worm. a villanis et vniuersitate villanorum in Lampertheim, Bisch offheim et Glefeswilre decimaciones de oleribus, que primi Risegras dicitur, et feno petiissent, actione in factum ex sentencia rei judicate prolata pro ipsis per officialem domini archyciaconi ecclesie Nuhusensis, nos vocatis partibus et presentibus — habito juris peritorum et aliorum honestorum virorum consiilo, in nomine domini sentenciando declaramus, predictas olerum, que primi Risegraz dicuntur, et feni decimaciones dandas esse et ad hoc villanos predictos sentencialiter condempnamus —.

Act. a. d. M.CC.LXXIV. fer. quint. prox. p. domin. qua cant. dom. in tua misericord.

(Das Siegel ber Richter hangt an einem Pergament: ftreisen unversehrt an.) Drig.

Nr. 20.

1274 (11. Mai). Honorandis viris ac sibi dilectis decano totique capitulo ecclesie sti. Petri Mogunt. G. de Eppenstein junior — vendicionem, qua Harthmudus de Saxenhusen, miles, bons in Birgele, que a nobis possedit titulo feodali, vobis dinoscitur vendidisse, ad preces domini Johannis cantoris vestri, ratam habemus et presentibus confirmamus dum modo, vt nobis promissum est, equipollens recompensacio ab eodem milite nobis flat —.

Dat. a. d. M.CC.LXXIIII i. crast. ascens. dom.

(Das Ciegel Gottfrieds hangt an einem Pergamentftreifen beschäbigt an.) Drig.

Nr. 71.

Ca. 1274. Gleiche Einwilligung Gottfrieds bes alteren von Eppflein. *)

(Das anhangende Siegel ift febr beschäbigt.) Drig.

Nr. 22.

1274 (20, Sun.). Nos Eberhardus Worm, episcopus, Nouerint - quod cum inter decanum et capitulum ecclesie sti. Pauli Wormac. ex parte vna, Geboldum de Eppelusheim et Jacobum, fiilium Friderici de Fleresheim et corum heredes ex parte altera, super bonis in terminis ville Houeheim sitis, que bona relicta Heinrici de Hohenecke quondam possedit et que bona dictum capitulum sti. Pauli propriis denariis comparauit, questio verteretur, dictis Geboldo et Jacobo actionem suam contra dictum capitulum pro dictis bonis deducentibus ad judicium seculare, asserentibus se jus in illis habere, tandem contenti fuerunt ipsi actores et suffecit eisdem, quod si quatuor de capitulo, quos capitulum nominaret et eligerete obtinerent juramento dicta bona ad ecclesiam et capitulum pociori jure pertinere, quam ad dictos actores, cessare deberent actores ab omni actione seu impeticione bonorum

^{*)} Bergl. Bobmer cod, dipl. Moenef. p. 169.

dictorum. Obtinuerunt itaque coram nobis Johannes custos de Moro, Gerlacus, Johannes et Symon, quatuor canonici dicte ecclesie, prestito juramento capitulum et ecclesiam ipsorum pocius jus habere in bonis predictis, quam prenominatos actores. Quo obtento dicti actores pro se et corum heredibus renuuciauerunt coram nobis bonis predictis simpliciter et in totum —.

Teates: Marquardua custos eccleaie sti. Martini. Gerhardus camerarius. Dizo de Kittenheim. Gerbodo de Moro et Gozo fratres, milites. Heinricus Richeri. Richelmanus filius suus. Wershterus Amella. Edelwiuus de Geminopoute. Engelmannus et Cuuradus Span, ciuea Wormacienses et q. pl. a. —.

Act. a. d. M.CC.LXXIV. fer. quart. a. fest. b. Johbapt. prox.

(Geflegelt hat ber Bifchof Cberhard und bie Stadt Borme, Erfteres hangt unverfehrt an, letteres ift abgefallen.)

Drig.

Nr. 73.

1275 (2. Nan.). Nos Boppo et Rudolfas comites de Wertheim, necnon naiuersi nostri coheredes — constare uolumus uniuersis, quod omni iuri nostro et actioni, quam habemus uel habere possemus nos et nostri coheredes contra dominum Reinhardum de Hagenowe, Adelheidim, uxorem suam, Viricum, filium suum, ac ipsorum coheredes uniuersos, super castro Babenhusen et bonis quibuscunque eidem castro attinentibus, renunciamus omnimodis libere et solute —.

Testibus: Conrado de Buchees. Johanne dicto Mnffel. Ernesto de Ristenhusen. Heinrico de Husenstam. Gotfrido de Stocheim. Heinrico sculteto de Babinlusen. Sibodone dicto Rumel et Conrado dicto Suenzerich et a. q. pl.

In octav. sti. Steph. a. d. M.CC.LXXV.

(Befiegelt haben ber Erzbifchof von Maing, Die Grafen gubwig und Gerbard von Reined, und Boppo und Rudolph von Bertheim. Sammtlide Siegel fehlen, mit Ausnahme bes unversehrten erzbifchöflichen und bes febr beschätzten Boppos von Wertheim.) Drig.

Nr. 74.

1275 (3. San.). Ego Agnes, filia Agnetis de Lapide — notum esse cupio, quod ego vendicioni decimarum et earum iurium et pertinenciarum in villis Wattenheim et Northeim, quas decimas cum suis juribus et pertinenciis Johannes avunculus meus de Scharphenechen dictus de Meti et sui heredes, necnon A. mater mea prenotata cum suis heredibus, ecclesie sti. Andree Worm. pro CCXX. libris hallensium vendiderunt, grato et pleno consenciens animo, de bona voluntate et consensu mariti mei Cunradi dicti Boze de Waltheke, renuncio omni jure, quod ex successione hereditaria mihi competere posset —.

In cujus rei testimonium presens scriptum sigillo Henrici dicti de Crumpach, plebani Bacherscensis, mei cognati, quie proprium sigillum non habeo, duxi roborandum —.

Acta sunt hec Walteken presentibus Johanne et Cunrado dictis Boze et Winando, militibus, necnon Wernhero de Milwalt a. d. M.CC.LXXV. i. oct. Joh. apost. et ewang.

(Das unversehrte Siegel hangt an einem Pergamentftreifen an.) Drig.

Nr. 75.

1273 (13. 3an.). Nos prioriesa totueque conuentus tia — protestamur, quod cum dominus Emercho, magister coquine venerabilis domini nostri archiepiscopi Moguut. — vniuersa bona sua, que in villa Bricenhe im et fin terminis eiusdem ville, item mediam partem omnium

bonorum suorum, que in villa Scilvort et terminis eiusdem ville hactenus possedit et possidet, post obitum suum
nobis et nostro monasterio eodem iure sine conditione,
quibus ipse eadem possidet et possedit, coram sculteto et
scabinis loci publica et sollempni donacione rite ac legitime contulerit obtinenda, nos eidem Emerchoni — cauere
cupientes recognoscimus, quod — uti possit predictis bonis
cum ceteris bonis suis, donatione prehabita non obstante —.

Act. a. d. M.CC.LXXV. i, oct. Epiphan. dom.

(Die Siegel ber Aussteller hangen mit bem ber Mainzer Richter, letteres fehr beschäbigt, an grun seibener Schnur an.) Orig.

Nr. 26.

Drig. **26.**

1273 (26. Mpr.). Judices ste. Maguntine sedis recognoscimus - quod Theodericus et Hildegundis, uxor sua, de Ruhinheim, in nostra presencia constituti, publice sunt confessi, se - vuum mansum, XXII jugera continentem, in campis Ruhinheim situm, et vuam domum sitam in villa predicta, decano et capitulo ecclesie sti. Johannis Moguntine pro V marcis denariorum colon. vendidisse -. Est autem hic situs jugerum mansi predicti, prout iam dicti conjuges sunt confessi, in superiori campo, qui dicitur super Mogum, duo jugera, quorum consultanea est soror Lukardis de Flersheim. Item apud dominas de Dalu duo jugera in Rubegrunt. Item apud dotem ecclesie tria jugera. Item apud predictam Lukardim quinque quartalia. Item in campo secundo jugerum et dimidium apud Lukardim predictam. Item duo jugera apud Lukardim eandem. Item tria jugera et dimidium in inferiori parte apud eandem Lukardim. Item jugerum et dimidium versus domum Lodewici, quorum consultaneus est Ludewicus venator episcopi. Item in tercio campo vnum jugerum apud Ludewicum eundem. Item jugerum et dimidium apud Lukardim. Item quinque quartalia apud eandem Lukardim. Item in

1275 47

Brodenrode aput ipsam Lukardim quartalia quinque. Item apud dominas de Daln quartalia quinque. Item jugerum et dimidium apud Ludewicum venatorem predictum. Item duo jugera apud Conradum de Sassenhusen. Item apud dominas de Daln jugerum et dimidium. Item apud predictum Couradum de Sassenhusen jugerum et dimidium. Item apud predictum Couradum de Sassenhusen jugerum vuum. Hac itaque emptione, venditione et resignatione bonorum tam seculari quam in judicio nostro facta, prefati decanus et espitulum eundem mansum cum domo predicta eisdem Theoderico et Hildeguudi, sue uxori, jure hereditario locauerumt sub forma et conditionibus subnotatis —.

Act. Maguntie a. d. M.CC.LXXV. VI. Kal. Maii.

(Das ziemlich verdorbene Siegel ber Mainzer Richter bangt an einem Pergamentstreifen.) Drig.

Nr. 77.

1273 (8. Mai). Judices ste. Mog. sedis recognoscimus - quod Hedewigis de Ruhinheim - est confessa, se dimidium mansum, sedecim jugera continentem, in campis Ruhinheim situm, decano et capitulo ecclesie sti. Johannis Mogunt, pro duobus marcis et dimidium den, colon, uendidisse -. Est autem hic situs jugerum dimidii mansi . In superiori campo sita sunt duo iugera apud predicti dominas de Dalen. Item duo iugera et dimidium apud dodominas easdem. Item juger vuum apud dominas jam dictas. Item in medio campo duo iugera apud pueros de Item inger et dimidium apud dominas de Sweinheim. Dalen predictas. Item in tercio campo iuger apud dominas predictas. Item duo ivgera et dimidium apud dominas de Dalen. Item duo iugera apud hauebovme. Item apud Sweinheimer inger. Hac itaque emptione - tam in seculari quam in iudicio nostro facta, prefati decanus et capitulum eundem dimidium mansum eidem Hedewigi iure hereditario locauuerunt —.

Act. Moguntine a. d. M.CC.LXXV. Vill id. Maii.

(Die Richter haben gefiegelt.) Cop. - Bud.

Nr. 78.

1273 (27. Mug). In nomine domini amen. Ste. Marie ad gradus et sti. Johannis ecclesiarum Mogunt, scolastici, cum in causa, que inter venerabiles patres sti. Albani ex vna et Eberbacenses abbates ex altera parte, super decima feni, quam dominus sti. Albani abbas de prato sito inxta curiam Has elach sibi et monasterio suo competere asserebat, coram ste. Moguntine sedis judicibus aliquamdiu vertebatur, tandem - in nos tamquam in arbitros super ordinacione eiusdem decime, per eosdem abbates compromissum fuisse - nos examinauimus diligenter einsdem cause merita - et taliter ordinavimus ac insam solvendam statuimus - predicti monasterii Eberbacensis abbas, qui pro tempore fuerit, de prefato prato, sive metatur sive non, abbati sti. Albani racione decime vnam plaustratam feni, si in eodem prato meti potest, sin autem aliunde in omnem euentum persoluet, quemadmodum ante hanc nostram ordinacionem inter predictorum monasteriorum abbates inuenimus observatum -. De decimis animalium et olerum, super quibus inter eos eciam contencio fuit orta, non per nos, sed per cosdem abbates inter se est taliter diffinitum, quod de ipsis ex parte domini abbatis Eberbacensis monasterio sti. Albani decima merito est soluenda, prout ipse abbas sti. Albani de consensu abbatis Eberbacensis in suam animam et conscienciam deffinivit -.

Act. s. h. a. d. M.CC.LXXV. VI Kal. Sept.

(Gefiegelt haben die Aussteller mit ben Mainzer Richtern.)
Vid. von 1319. Orig.

Nr. 29.

1275 (10. ©cpt.). Nouerint — quod nos Wernherus, parchianus ecclesie Worm. canonicus et Hugo dictus de Sarkenherg fratres — partem nostram decime in terminis ville Wattenheim, hereditaria ad nos successione deuolutam, cum omni jure, quod nobis competit in iure patronatus ecclesie predicte uille — donamus ecclesie Wormaciensi —.

Dat. a. d. M.CC.LXXV. IV. Id. Sept.

(Geffegelt haben bie Aussteller mit bem Bifcofe Eber. bard von Borms.) Evp. -86.

Nr. 80.

1276 (25. %ctr.), Ego Gerhardus miles dictus de Prumheim recognosco — me atque pueros et vuiuersos heredes meos renuntiasse prouentibus et sernitiis omnibus, que conuentus monachorum in Eberbaco nobis de bonis sais apud Bunea heim sitis debere facere videretur, nunquam ad huiusmodi reddituum siue seruitiorum solutionem respectum uel requisitionem aliquam in perpetuum habituri. Sed si contigerit dictum conuentum pro talibus redditibus vexari aut impeti a quocunque, ego Gerhardus et pueri ac heredes mei hoc eidem conventui deponere tenebimur et sopire —.

Act. et dat. a. d. domini M.CC.LXXVI. in prox. terc, fer. p. dom. inuoc.

(Gefiegelt haben Gerhard v. Praunheim und Burthard v. Wolfelehlen. Beibe Siegel hangen unversehrt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 81.

1276 (9. Mai). Judices sancte Moguntine sedis — publice confitemur, quod Burkardus de Wolueskelen miles,

Johannes, Nycolaus, fratres, filii Alberti militle, Heinricus, Burkardus, Hartmannus et Gerhardus, filii predicti Burkardi, constituti in figura iudicii coram nobis, recognoverunt - quod in bonis, que religiosi uiri abbas et conventus monasterii Eberbac. ex legato seu donatione cuiusdam mulieris . . . dicte Habutthe de Oppenheim, censualia ad villam Bunesheim, item in bonis, que ipsi emerunt apud Arnoldum et Heinricum fratres, milites de Lorcha, et que olim fuerunt Methildis sororis dicti Gumpolt, quorum bonorum XII et dimidium jugera ab Heinrico, filio Heinrici dicti Gumpolt, prefati milites enicerunt, quorum etiam bonorum Il jugera sita sunt in campis ville Leheim, que quondam fuerunt Burkardi militis antedicti, possederunt et possident, dictus Burkardus et alii prenotati ac corum heredes de omnibus bonis prenotatis ratione advocatie nichil iuris inantea eis competat quoquo modo, et quod nichil amplius habebunt in illis, siue in precariis seu exactionibus, hospiciis, que vulgariter dicitur Herberge, tritico, denariis, melioribus capitibus, post mortem principalis persone, viro, qui Dingman vocatur, pullis carnisprivialibus, uecturis curruum et equorum et alils, que aduocati et patroni siue de facto solent requirere uel de iure, preterquam censum subscriptum, videlicet VII vnciarum et XIV den. Moguntine monete, quem censum dictum monasterium in festo beati Remigii in villa Bunesheim vel post, si requisierint, singulis anuis soluet, in quem censum ab eodem monasterio dandum et ab ipsis ac corum heredibus recipiendum, ipse partes unanimiter concordarunt. Hoc etiam est adiectum, quod si quisquam alter, preter eos aut eorum heredes, censum et quecunque alia onera ratione dictorum bonorum requisierit a monasterio antedicto, de jure uel de facto, monasterium de facto siue de violentia se defendet. Ipsi vero prenominati et corum heredes quicquid de iure ab ipso

1276. 51

monasterio fuerit requisitum, tollent et se opponent ac defendent suis laboribus et expensis, nec non omne dampnum et interesse, quod occasione talis requisitionis insi monasterio imminebit, cum integritate refundent. Ceterum si aliquis secularis de conducta familia ipsius monasterii, seu coloni seculares dicta bona colentes deliquerint aut aliquid commiserint, forefactum in districtu predictorum Burkardi, Johannis et eorum heredum de huiusmodi forefacto poterunt iudicare, nullam tamen in fratres et res dicti monasterii iurisdictionem prorsus habebunt, etiam si iidem fratres aliquid, quod absit, committerent forefactum. Vt autem ipsum monasterium ab omnibus oneribus et seruitutibus penitus et in perpetuum sit exemptum, preter censum subscriptum, dicto Burkardo, Johanni, Nicolao, et eorum heredibus dedit VI marcas denariorum colonien. monasterium antedictum, quas ipsi se recepisse ab ipso monasterio fatebantur. Eligentes spontanea voluntate, quod si ullo umquam tempore quocunque modo contra formam huius contractus uenire presumpserint, XX marcas, saluo tamen ipso contractu, ipsi monasterio nomine pene soluent, ad quarum solutionem et ut nichilominus ipsum contractum inuiolabiliter obseruent, eos per censuram ecclesiasticam compellemus. Preterea Burkardus et pueri sui predicti renunciauerunt simpliciter et precise illis VI caponibus, quorum solutio de XII et dimidio iugeribus agrorum Heinrici, filii quondam Heinrici dicti Gambolt et de parte alia recisa ab eisdem jugeribus, que habet monasterium ex parte Ebelini, monachi eiusdem monasterii, fratris ipsius Heinrici, cum area attinente, census nomine competebant, eisdem uel competere uidebantur -.. Dat. et act. Maguntie a. d. M.CC.LXXVI. VII Id. Maii.

Dat. et act. Maguntie a. d. M.C.LLAVI. VII id. Main. (Die Siegel ber Mainzer Richter, sowie Burtharb unter Sohannes von Wolfstehlen hangen unversehrt in rothem Bachfe an Pergamensftreisen an.)

Nr. 82.

1276 (25. Sul.). Engelhardus de Winsperg..... vendicionem factam per Ernestum, ciuem Wimpinensem, fidelem nostrum, de duobus lugeribus agrorum Wezeloni, canonico Wimpin. eo, quod dictus Ernestus... lugera a nobis tenuit iure feodali et alias de bonis suis, iugera ufelicet, que C.. scultetus in Michelnbach in cultura habet, apud foueam sita, nobis nomine ingerum predictorum fecit debitam recompensam, ratam gerimus et acceptam et predicto Wezeloni prelibata iugera proprietatis titulo possidenda libere conferimus et donamus.

Dat. et act. a. d. M.CC.LXXVI. i. d. bti. Jacobi apost. (Das Siegel Engelhards hangt wenig beichabigt an. Es zeigt zwifchen ben Fifchen eine Lilie.)

Drig. (Schrift febr vermifcht.)

Nr. 83.

1277 (12. Jul.). In nomine domini amen. Fr. Ludwicus, commendator domus Theutonicorum fratrum in Sassenhusen, fr. Arnoldus ejusdem, domus commendator in Moguncia, omnibus - salutem -. Cum fidelis noster Cunradus dictus Kolbe, ciuis Moguntinensis, cum uxorls sue nomine Elyzabet consensu, bona quaedam slue possessiones in Triebure sita cum omnibus juribus, usibus et attinenciis corundem comparanerit tamquam propria perpetuo possidenda, quorum nomina subnotantur, emit enim a quodam milite dicto de Kalchusen pro XXII marcis col. item a cenobio sauctimonialium dicto Syon ibidem pro LXXXI marc. col. item a quadam muliere dicta Kugelerinne mansum pro XIII marc. omul dolo et fraude sepulta sicut venditores retinebant, fructus omnium supradictorum bonorum fratres prefato aut ejus uxori antedicte quoad nixerint assignare promittunt. Moguntie aut vbicunque duxerit eligendum in uicino. Postquam ambo prenominati debitum exsoluerint naturale, bona libere predicta — in remedium animarum — cenobio in Dyeffental sanctimoniallum ordinique nostro, non obstante aliquo enento. adherebunt —.

Testes: Fr. Hildebrandus. Fr. Gotfridus, sacerdotes. Fr. Hermannus de Bickel, Fr. Lutherus. Fr. Johannes dictus Spor. Fr. Jacobus sacerdos et a. q. pl.

Dat. ab i. d. a. LL.CC.LXXVII. IV Id. Jul. lud. V *)
(Die Siegel ber Deutschordens Saufer zu Frankfurt
und Mainz bangen unversehrt an)
Drig.

Vr. 84.

Ca. 1277. Hec sunt bona sita in Tribvre, que comparavit Cunradus dictus Kolbe, cinis Mogunt. apud dominos de Colenhusen, quorum situs est talis. Juxta Herdericum iugerum vnum an Gerunges einde. Item ilidem dimidium iugerum super Wolfgruben iuxta fratres Theutonicos. Item iugerum juxta eigen super Nollenbochele. Item dimidium jugerum in astheimerlachen. Item jugerum iuxta fratres Theutonicos super dorrenbochele. Item iugerum iuxta fratres Theutonicos super dorrenbochele. Item jugerum iuxta pueros Hygonis. Item jugerum in astenatein juxta hartelen. Item dimidium in der lachen iuxta pueros Bernhardi. Item dimidium apud Wigandum dictum Bluel. Item jugerum iuxta abstem st. Albani. Summa est X jugera in campo, qui dicitur Berdein.

Item in campo ameriant dimidium ingerum iuxta Wigandum dictum Bluel. Item iugerum in foramine sauer rubum. Item in campo hanisfelt duale an der Besteineaande. Item iugerum et dimidium super naulieiner wech

^{*)} Bergl, Gud. cod. dipl. IV. 931.

inxta Sconemannum. Item iugerum super bundam Wigaudi Bluel. Item duale iuxta fraires in deme Ruzzeloche. Item duo iugera ibidem iuxta Gallonem. Item iugerum iuxta Heinrienm raptorem zu greuen eirdennider. Item iugerum in den heckegrını iuxta Wernherum dictum feliir. Item il lingera et dimiditum iuxta Gozonem dietum Otnam, Item iugerum in den heckegrun inxta aduocat... Ottonis, Item iugerum iuxta altam quercum apud pueros Bernhardi. Summa est duodecim jugera.

Item in campo Osterlahden III ingera iuxta Herdericum. Item dimidium in palude iuxta fratres. Item dimidium iugerum, qui dicitur anewendere ibidem iuxta Wigandum Bluel. Item duale zu Bugen iuxta H. venatorem et paris. Item II iugera iuxta dictum venatorem. Item in campo freilstat iugerum zu Welzlachen nider. Item iugerum ibidem super Nauheimerwec. Item iugerum iuxta rubum. Summa est X iugera preter quartale.

Item iu campo Stupperrich iugerum iuxta raptorem. Item iugerum apud Wigaudum Bluel. Item Il iugera iuxta Trozden su hetzelenswisensider. Item Il iugera iuxta mincelerum. Item iugerum super Kukilsteic. Item duale iuxta abbatem. Item iugerum iuxta raptorem. Item iugerum iuxta Bluel super Berlachen. Summa X iugera preter quartale.

Item in campo Oberach duale, quod dicitur fizce. Item ingerum et dimidium apud Heckerardum. Item ingerum inxta hainbauze. Item ingerum et dimidium zu wren super arena. Item ingerum inxta heredes cehen super arena. Item inderen wanden dimidium ingerum anewandere inxta eigen. Item ibidem ingerum inxta Eckehardum. Item duale super Geraherwech inxta Bluel. Item media pars septem ingerum sitorum super anewandere Herderici. Item ingerum super Geren Herderici inxta hartelen. Item duale inxta eigen zu Niderenwanden. Sum-

1277. 55

ma est XIII iugera et quartale. Summa nero totalis quinquaginta IIII iugera et dimidium. Item XVIII lugera zu Immenhusen.

Hec sunt prata subscripta, quorum media pars attinet sitis bouis IIII manesmat zu widach. Item III manesmat zu Wolueskele. Item III an der Eirbeleithdenwisen. Item III an deme Nauheimer Reine. Item VI an deme hanwisen. Item III zu Langenmaden super michelvelt iuxta pueros Frideruni. Item III ibidem iuxta mincelerum. Item VI an deme Stampes Geren. Item vaum apud Herbordum Preseriptorum manesmat media pars attinet istis bonis.

Hee sunt aree attinentes quarta pars molendini. Item pomerium, quod habet Herdericus. Item quarta pars aree iuxta capellam bte. Marie. Item media pars aree iuxta fontem, quam habet Wolfardus. Item area integra, quam habet Wernherus in fossato. Item area integra an smendess Gazzen.

lsti sunt agri siti in Tribure, qui attinent domui Theuton. In campo, qui dicitur flerstat, vnum jugerum, quod dicitur anewandere, situm luxta Walterum. Item in loco, qui dicitur messela, in tribus partibus septem iugera et dimidium. Item in Walweslachen vnum iugerum. Item iuxta foueam glebe duo dimid, iugera. Item vnum iugerum et dimidium, qui transcunt lapideam viam, Item iuxta rubum, qui dicitur hainenbuse, vnum ivgerum. Item iuxta eppenken eiuswedel. Item iuxta Steinfurt unum iugerum. Item iuxta Eppenken VII quartas. Item ibidem vnum iugerum. Item vnum iugerum, quod ducit ad buudam sacerdotis. Item vnum jugerum, quod ducit ad Nidergewanden. Item vnum jugerum, quod ducit super Crukeustet. Item juxta Crukenstet unum jugerum. Item ibidem iugerum. Item iugerum iuxta Stadelaugen. Item iuxta bundam domini abbatis duale. Item iuxta Gervngum iu

56 1277.

der Lachen dimidinm jugerum. Item juxta foneam Juporum dimidium ingerum. Item inxta Ritbrukerwee dimidium ingerum prope Berwardum situm. Item dimidium ingerum, quod ducit saper viam nersus Buensheim. Item ivgerum super durrenbuhel. Item ingerum super anewandere Gotsmani. Item dimidinm iugerum, quod ducit super anewandere Item dimidium jugerum juxta Heinricum. qui dicitur paris. Item dimidium lugerum iuxta Bernhardum. Item iugerum iuxta Gotsmannum. Item iugerum iuxta Ottonem adoocatum, Item ingerum iuxta Wernherum dictum juvicelere. Item ingerum, quod ducit super viam uersus Buensheim in hamerlande. Item in heckegrunde dimidium iugerum iuxta viam, que ducit Buensheim. Item ibidem unum lugerum et dimidium. Item lugerum retro curiano dictam fronhof. Item vnum jugerum iuxta viam, que dicitur Rugeswech. Item ingerum, quod ducit super hundam sacerdotis. Item einswedel in fine. Item in alkenbuele dimidium ingerum-

Hii census cedunt ibidem. Cenradus Stubo septem den. et vuum capponem. Item Olhedis pistrix sex den. et caponem. Item Ernestus V den. et pullum. Item Herbordus piseater sex den. et dimidium capponem. Item sacerdos XVIII de area sita iuxta Hartmudum. Item de moleudino tres modios siliginis. Item Cruradus venator duos modios et dimidium de illo fructu, qui creuit illo anno in loc agro, de quo ista porrigit.

Ista dabuntur de bouis prodictis pro censu. In nativbte. virginis XV den. Mogunt. Item in die Remigii vuura maltrum siliginis Mogunt. mensure. Item in die bti. Martiui XX den. Item de quarts parte vnius mansus in die sti. Remigii in curiam domini abbatis VII den et obalum. In die sti. Andree VII den, et obulum. Item aduocatis ciusdem cvrie iure aduocacie in festo Remigii vuum madum et tres den. et dimidium pullum. 1227 57

(Die febr verblichene, auf 'einen langen und giemlich breiten Pergamentstreifen geschriebene Urkunde ift ohne Siegel und Datum.) Orig.

Nr. 85.

1277 (23, %co.). Fr. commendator fratrum domus the thonice in Maguntia — protestamur, quod nos de communi consensu et voluntate abbatisse in Syon, litteras llirauti, comitis officialis illustrissimi domini Romanorum regis, super compositione bonorum nostrorum in Triburio inter ipsas moniales et milites dictos Welde confectas, tradidimus abbatisse in veteri monasterio conseruandas, tali pactione, quod iam dicte littere nec nobis nec dictis cenobitis — singulariter, sed simul et semel, cum opus fuerit, nunciis ztriusque partis cum testimonio suarum litterarum apparentibus assignentur.

Dat. a. d. M.CC.LXXVII. i. die Clement. mart.
(Die unversehrten Siegel bes Deutschorbens zu Frankfurt und bes Riosters Syon hangen an.) Orig.

proving Oberheffen.

Nr. 86.

Ca. 1143 - 1153. Eugenius episcopus servus servorum dei. Dilectis filiis Wezelino, praeposito stae. ecclesiae Schiffenburgensis, eiusque fratribus tam praesentibus quam futuris canonice substituendis in perpetuum vestris justis postulationibus clementer annuimus et praefatam ecclesiam, in qua divino mancipati estis subsequio, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et praesentis scripti privilegio communimus, statuentes, ut ordo canonicorum secundum beati Augustini regulam perpetnia ibi temporibus inviolabiter conservetur. Praeterea qualescunque possessiones, quaecunque bona eadem ecclesia in praesentiarum inste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis, deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant, in quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis. Ex dono Clementiae, comitissae de Glyzberg, montem in sylva, quae dicitur Wisecherwald, Schipenburg vocatum et terram novalium circumiacentium ad viginti mansos, cum fontibus inde manantibus et cum omni usu lignorum excidendorum, ad aedificandum et comburendum, cum pascuis animalium et quibusdam pratis, praedia in Gincheiden et Oberenhoffen, praedia in Muhlbach, Colenhusen, Bercheim, Leikestre, Lenden et in Lenden et Buckenheim, praedium ab Henrico et Osterlini uxore eius ecclesiae vestrae datum, praedia in Kirchunnesse, praedia in Buhesecke, praedia in Girmeze, cum ecclesia ibidem sita, vineas in Logensten. Decimas vero de terris, quas praedecessores vestri excoluerunt et vos excoluistis aut in posterum excoletis, quaecunque etiam praefata comitissa de jure suo ecclesiae vestrae rationabiliter contulit. vobis nihilominus confirmamus. Decernimus quoque, ut nulli omniuo hominum liceat praefatam ecclesiam temere perturbare aut eius possessiones auferre vel ablatas retinere, minuere aut aliqvibus vexationibus fatigare, sed omula integra conserventur eorum, pro qvorum gubernatione et sustentatione concessa sunt, usibus omnimodia profutura, salva sedis apostolicae auctoritate et Treverensis archiepiscopi canonica iustitia -. ard. Mbidr.

Nr. 87.

1177. C. In nomine saucte et individue trinitatis. Fridericus divina favente clementia Romanorum imperator augustus -. Privilegium illud, quod predecessor noster felicis memorie Lotharius imperator sanctimonialibus de Rylichiswerde super bonis ecclesie earum concessit, nos auctoritate imperiali confirmamua sub districto nostri edicti, firmiter precipientes ac sicuti ab antedicto predecessore nostro Lothario imperatore de advocacia ecclesie beate genitricis Marie in Relichiswerde preordinatum est, sicuti etiam ex textu privilegii sui in eadem ecclesia habetur, sic in perpetuum ratum et inconvulsum teneatur. Preterea quia predicte ecclesie abbatissa cetereque sorores in audientla Cunradi Palatini comitis de Reno, quem nos judicem ad hoc delegaveramus, per septem liberos viros totidemque ministeriales, sicut in presentia curie nostre ex unanimi consensu nostrorum principum eis judicatum fuerat, obtinuerunt se super bonis suis in Willenstat nullum prorsus debere habere advocatum preter solum Romanorum imperatorem, ideo imperialis edicti jugore firmissime precipimus, quatenus antedicte sanctimoniales super eisdem bonis in Willenstat nullum omnino de cetero habeant advocatum preter nos seu nostros in Romano imperio successores. Nulla igitur persona magna vel parva cujuscunque fuerit conditionis vel dignitatis audeat hulus predicte ecclesie advocatim ullis aliis modis sibi usurpare. Si quis autem ausu temerario presumserit, sepedictas sanctimoniales in hujus advocatie injusta usurpatione inquietare et contra hoc nostrum preceptum venire, ille pena L librarum auri puri sit condemnatus, quarum media pars fisco imperiali, residua medietas injuriam passis persolvatur —.

Testes: Cristianus Moguntinus archiepiscopus. Philippus Coloniensis archiepiscopus. (£erre Etelle) Wormatiensis electus. Wortwinus protonotarius. Lutherus Bunnensis prepositus. Bertoldus Moguntinus prepositus. Maglater Jvo de sanctis apostolis in Colonia. Florentius
comes Hollaudie. Heinricus comes de Dietz. Rutgerus
de Merheim. Ministeriales quoque imperii: Hartmannus
camerarius et frater suus Rudolfus. Sigbodo camerarius
et multi alii.

Ego Godefridus imperialis aule cancellarius, vice domini Phylippi, Coloniensis archiepiscopi et italici regni archicancellarii, recognovi.

Act. s. h. a. d. i. M.C.LXXVII. Ind. X. Regnante Friderico gloriosissimo Romanorum imperatore. A. r. XXVI. Imp. XXIIII.

(Das faiferliche Siegel hangt fehr beschäbigt an roth und gelb seibener Schnur an.) Drig.

Nr 89.

1213 (19, Dct.). Friedericus divina favente clementia Romanorum rex et semper augustus et rex Sicilie in perpetunm . Accedentes ad presentiam majestatis nostre dilecti ac semper diligendi fratres et nuntii venerande domus Teotonicorum ad honorem dei omnipotentis atque gloriosissime genitricis sue perpetue virginis Marie atque ad defensionem terre repromissionis constructe, cum magna humilitate petierunt a nostra serenitate, ut nos medietatem patronatus ecclesie de Morle pro diviso, sicut eam receperant et possidebant ex liberali donatione incliti patrui nostri pie memorie regis Phllippi, prelibate domui et fratribus ibidem deo et b. Marie virg. deservientibus confirmare dignaremur, testimonium donationis memorati patrul nostri ex certitudhe privilegii ab ipso super eadem donatione recepti pretendentes. Nos igitur - non solummodo locum pretaxatum diligere intendimus et promovere, verum etiam fratres eidem loco deservientes pro manifesta eorum religione fovere et slucera procuramus amplecti dilectione, unde votls corum et justis petitionibus sures prebentes serenss donationem, ut supradictum est, medietatis patronatus ecclesie de Morle pro diviso, sicut per donationem prelibati patrui nostri sunt in plena et justa possessione, prenotate domui l'eotonicorum et fratrum ejus perpetuo confirmamus et ratam habere volumus donationem patrul nostri la hoc approbantes et regia auctoritate stabilientes -.

Testes: Albertus venerabilis Magdeburgenais archiepiacopus, apostolice aedis legatus. Otto Wirceburgenais epiacopus. Engelhardus Niwenburgenais episcopus. Henricus abbas Augen. Ottakarus rex Boemorum et frater auus. Heinricus marchio Missianenis. Hermannus Langravius Thurlagie. Comes Albertus de Eberstein. Heinricus de Chalandina marscalcus imperii. Chumadus de Sipf pincerna imperii. Hermannus et Heinricus camerarii imperii. Albero de Podeme et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.XIII. Ind. II. regnante domino nostro Frederico secundo —. A. r. Romani ejus I, Sicilie vero XVI feliciter.

Datum in castris apud XIIII Kal. Nov. (Das Siegel ves Raifeis hangt febr wohl erhalten an roth seibener Schnur an.)

Nr. 89.

1213. In nomine domini amen. Didericus praepositus, Arnoldus decanus, Wilhelmus scholasticus, Berwelfus cantor totumque capitulum ste. Mariae ad gradus in Moguncia constare volumus - quod causa, que inter nos et Wernerum praepositum et ecclesiam de Cunradsdorf vertebatur super ecclesia matrice in Glouburch et ejus jurisdictione et rusticiis synodalibus ac investitura, viris discretis, videlicet Christiano praeposito, Hermanno cantore sti. Victoris, Johanne canonico ste. Mariae in campis Moguntinis mediantibus, - descisa est in hunc modum, Dictus W. praepositus et ecclesia in Cunradsdorf annuatim in Epiphania domini ecclesiae in quinque solidos Mog. monetae levioris persolverit et ita omni controversia inter nos et ipsos cessante super et jurisdictione et justiciis synodalibus ac investitura omnimodo gaudeant libertate -.

Act. a. d. i. M.CC.XIII.

(Gefiegelt bat bas Liebfrauenflift in Daing.)

Ard. Abidr.

Nr. 90.

1215 (19. Sun.). In nomine sancte et individue trinitatis. G. decanus, G. custos, H. cantor totumque capitulum majoris ecclesie in Maguncia — innotescat, quod ecatque è più Strans utt. Sud. 66 1216.

clesia sti. Victoris in Maguntia decimam suam in Sodele, quam habet libidem, ecclesie in Elvenstat non ad aliquorum annorum numerum sed in perpetuum, nullis exceptionibus, que in decimarum concessionibus fieri solent, hic locum habentibus, pro certa pensione concedit, videlicer pro quadraginta maldris tritici melioris, annuatim inde solvendis nec non in monte sti. Victoris usque ad festum beati Martini vel citius presentaudis. Adjecta ctiam tali pena, quod si usque ad predictum tempus integre prefatam non solverit pensionem, proxima die post in X maldris tritici insuper teneatur. Hoc quoque de contractus substantia esse seistur, quod si hec vel illa ecclesia talem contractum utile duxerit immutandam, X marcis ceclesie relique datis, potestatem habeat irritandi —.

Testes: Gerbodo prepositus sti. Petri. Cristianus prepositus sti. Victoris. Theodericus decanus. Rifridus seho lasticus. Cunemannus cantor. Heinricus et Heinricus, canonici sti. Petri, Johannes decanus, Godefridus cantor. Fridericus cellerarius sti. Stephani. Gerhardus decanus. Gerhardus cantor. Johannes et Ludewicus, canonici ste. Marie in campis. Arnoldus decanus. Embricho scholasticus. Berwelfus cantor. Hertericus. Godeschalcus, canonici ste. Marie ad gradus. Dymarus decanus. Hermannus et Viricus, canonici st. Johannis. Cunradus decanus sti. Mauricii. Rudegerus decanus st. Gyngolfi et a. q. pl.

Act. s. h. a. d. M.CC.XV. XIII Kal. Jul.

Vid. v. 3. 1275.

Nr. 91.

1216. (Der Anfang ber Urfunde ist abgeschnitten.) Innoteseat — quia prepositus Wecclinus super mansum Inter predia curie nostre in Svalheim situm, XII talenta tali conditione argenti concessit, ut quicunque lucredum in posterum snorum tantam assignare pecuniam pro eodem manso affectaret, eum omni contradictione remota libere rehaberet. Permansit autem idem mansus nulla pecunie redemptione proueniente liber ecclesie nostre in Shiffenbere usque ad tempns Gerhardi prepositi. Quoque Wigandus Wenche absque pecunie redempcione enndem mansum sibi vendicare presumsit. Ne vero super hoc negocio calumnia vel controversia deinceps oriri a quoquam posset, prepositus jam dictus G. pretaxato Wigando Wenche L solidos levis monete assignavit, ut nec ab ipso nec a posteris suis ecclesie de cetero super hoc manso posset prescribi.

Testes: prepositus Wigandus de Werberc et prior Rucherus et Rudolfus presbiter. Cunradus miles cognominatus Primeo. Jachin advocatus in Berstat. Fridericus Lacho. Berngerus et Cunradus frater ejus.

Act. s. M.CC.XVI. Ind. IV.

(Das Giegel fehlt.)

Drig.

Nr. 92.

1218 (12. Jul.). R. Friedrich bestätigt bem Deutschorden wiederholt bas bemselben von R. Philipp versiehen balbe Patronatrecht zu Mörle (f. Urf. v. 1213. pr. 88.) "ae medietatem patronatus ecclesie de Holzburge".

An der Stelle des Markgrafen heinrich von Meißen erscheint in Diesem Dipsome: "Theodericus marchio Missinensis."

Act. s. h. s. i. d. M.CC.XVIII. Ind. VI. Dat. Wirce-bure IV Id. Jul.

(Das vorzüglich schone Siegel bes Raifers in rothem Bachfe hangt an roth und gelb feibener Schnur.)

Drig.

Nr. 93.

1220 (30. Apr.). In nomine sancte et individue trinitatis amen. Henricus nobilis de Isenburch — volumus 5* innotescere, quod nos ad honorem domini nostri Jesu Christi atque pissime genitricis sue Marie necono et omnum sanctorum contollimus, consensu uxoris nostre irmengardis et liberum nostrorum, libere et absolute in subsidium et sustentationem pauperum ac Christi militum fratibus hospitalis domus Theutonicorum ste. Marie in Jerusalem omne jus, quod in ecclesia de Moirle et ecclesia de Hoilzburch, ad ipsam pertinente, possedimus, ut divina remuneratio tempore districti examinis ipsam donationem nostram dignetur sua clementia recompensare —

Testes: Theodericus Treverensis. Eugelbertus Coloniensis, archiepiscopi. Heinricus prepositus in Kyrpene. Cunradus prepositus in Gemunde. Laici quoque: Heinricus dux Brabancie. Teodericus de Muinchusen dapifer. Hermannus de Alftre marcesalcus domini Coloniensis. Warnerus Pleiz et Wigandus de Limpnrch. Wigandus de Weltirsberch et a. q. pl.

Act. in solemni curia Frankenvort a. i, d. M.CC.XX. prid. Kal. Maii,

(Das icone Siegel heinrichs von Ifenburg bangt an roth und grun feibner Schnur febr mobl erhalten an.) Dria.

Nr. 94.

1920. C. In nomine sancte et individue trinitatis amen —. Ad noticiam — perveniat per hoc scriptum, quod ego Evphemia, comitissa de Chleberch, — contuli domui ste. Marie Theutonicorum partem jurisdictionis ecclesie in Morael, que pars jure proprietario me respexit, alterum siquidem partem jurisdictionis ejusdem ecclesie iam pridem dicta domus liberalitate regia possederat assignatam. Ut autem mea donatio quieta ste. domui servetur et perpetua, cam ad coniventiam et per manum illustris ducis Austrie et Stirie Levpoldi consignavi, cui etlam omem proprietatem meam contradidi titulo testamenti —.

Testes: Cholo de Slunze. Rvdolfus de Potendorf Henricus de Prunne. Otto de Berchtoldesdorf, Henricus de Tribanswinchen. Livpoldus notarius ducis. Chunradus plebanus de sto. Leohardo. Heinricus de Schurenbach. Henricus de Ybach. Gerungus Holzeman. Henricus Blume. Bertolt de Bibra. Heuricus Phaffel, et a. q. pl.

Act. a. i. d. M.CC.XX. sub apostolico Honorio et rege Friderico.

(Gefliegest haben die Graffin Cuphemia und herzog Leopold. Das Siegel der Ersteren, an roth und gell feidner Schur, ift zerbrochen, bas des Lethteren, an roth und grunce Schurt, unverschtt.) Orig.

Nr. 95.

Ca. 1226. Notum sit — quod Wigandus miles dictus de Selebach et uxor eius liedewigis — pro redemptione peccatorum suorum et pro absolutione animarum patris et matris ceterorumque perentum suorum mansum in
Nidehe contradiderunt sto. hospitali in Herosolimis sti.
Johannis baptiste, ita ut singulis annis dum uiuunt V sol.
inde soluant, post obitum vero ipsorum in usus fratrum
cedst. lusuper quedam bona ipso hospitali in Leiza tradiderunt et alia attinentia —.

Testes: Lydewicus comes. Gozmarus comes. Rudolfus comes. Wigandus Scabernach. Ludewicus de Wedershem. Wecclinus miles. Bernhelmus miles. Heidenricus cognatus eiusdem Wigandi. Ciues: Wasmudus. Basecha. Sifridus. Wernerus Faber. Berthwich. Wigandus Lens et eeteri uiri ac mulieres, quorum non est numerus in uillis eiusdem parrochie.

(Das Siegel Graf Ludwigs von Ziegenhain bangt unversehrt an.) Drig.

Nr. 98.

1232 (13. Sun.) A. prepositus ste. Marie ad gradus Mogunt. constare volumus — quod cum questio uerteretur de agris sitis in II vleshouen, pertinentibus ad ecclesiam de Ditpach, inter dominum Walterum de Asceburnen, pastorem eiusdem ecclesie, ex parte vna et fratres de domo Teutunica ex altera, tandem inter eos compositum ex . . . tali modo, quod iidem fratres agros pro V marcis comparauerunt ecclesie memorate et ipse dominus W. ratione ecclesie in Ditpach o mmi, quam habuit contra fratres, renunciauit penitus actioni et sic ecclesia in Ditpach ex venditione predecessoris sui Cvaradi quondam archipresbiteri permanebit indempnis.

Testes: dominus Gerlacus de Budingin. Fr. Bertoldus de Dauneurod. Fr. Henricus de Isbach. Fridericus capellanus in Geluhusen. Hermannus notarius. G. nobilis predicti et a. q. pl.

Dat. Magunt. a. d. M.CC.XXXII. Id. Jvn. (Des Probftes Siegel bangt unverfehrt an.) Drig.

Nr. 97.

1285 (16. Sul.). Arnoldus prepositus ste. Marie Moguut. ad gradus — cum super decima capelle în su periori Willinstat attinente et decima maiore ciusdem uille inter decimatores disseussio verteretur, ueniens ad nos predicte uille parrochianss, a nobis cum instantia postulauit, ut predicte ville parrochiales super dissenssione prefata sub iuramento ipsorum compelleremus dicere ueritatem et distingvere a maiore decima prefate capelle decimas attinentes, qui parrochiales a nobis commoniti decimas CXLVII jugerorum inter maiorem decimam hincinde sitorum dicebaut sepedicte capelle iuramento super eo prestito, attinere..... ne super prefatis decimis dissens-

sio aliqua de cetero posset suboriri, utriu-que decime possessores iu hune modnm de consilio parrochialium conveuerunt, quod decime CXLVII ingerorum, que memorate capelle per iuramentum parrochialium fuerant adiudicate, maiori decime in perpetuum attinebunt et decime trium mansorum diete capelle attinentium vuins mausi, qui est Cunradi et cognati sui de Bodinhusen et septem iugerorum Ernesti, que Bechgelt dieuntur, que decime maiori hantenus attinebant, capelle perpetuo seruieut memorate —.

Act. a. d. M.CC.XXXV. XVII. Kal. Aug.

(Das unversehrte Siegel bes Probstes Arnold bangt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 98.

12:37 (15. Zua.). In nomine domini amen — Ego Albero prepositus totunque capitulum ste. Marie in Schiffenberc — protestamur, quod lis, que uertebatur inter ecclesiam nostram et parrochiales de Legestern, super pascua, que appellautur Rorehe, mediante Alberto abbate de Arasburg, est decisa et perpetuo sopita tali conditione, quod ecclesia nostra in perpetuum in capella in Legestereu tribus diebus in ebdomada diuina procurabit. Insuper contulit parrochie pascua, que dicitur Semedehe ut in restaurum pertineat parrochie *) et nullomodo pertinebit nostre communitati. Verum si equi ecclesie ant poledri intrabunt pascua dieta nullum inde ecclesia nostra a parrochialibus sentiet molestiam aut grauamen, sed simpliciter repellentur. Preterea renuntianimus illi prato, unde actenus diuina fuerunt procurata —.

Testes: Wernherus Cornigel et duo filii sui Wernherus et Michillinus. Syfridus de Hattinrode. Burchardus de

^{*)} Das urfprünglich bier geftandene Bort ift ausgelöscht und bafur bas Bort "parrochie" eingeschoben worden.

Bomersheim. Sifridus de Legesteren, Arnoldus Herrechen et frater suus Wigandus. Burchardus Fraz. Fasoldus. Crafto de Alstat. Godescalcus de Legesteren et frater suus Ernestus. Machierius de Lindin. Gozwinus plebauus ibidem. Wideroldus et frater suus Johannes et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.XXXVII. i. d. assumpt. b. virg. Marie. (Die baran gehangenen Siegel bes Riofters Schiffenberg und bes Abts ju Arnsburg febien) Orig.

Ar. 99.

1239 (Erpt.). In nomine domini amen. Wilhelmus cours de Gizzen. — innotescere cupimus — quod nos mediantibus Machario de Liuden, Sifrido de Hatterod, Alberto de Littenberc, Hugone de Hoheneke, Marcwardo de Eroldesheim mansum unum in Obernhonen, quem Gerlacus de Budingen cum aliis bonis a nobis titulo feodi et ab ipso Cunradus Micheliugus de Nordeken possederat, accedente vtriusque consensu tradidimus in remissionem peccatorum nostrorum ste. Marie in Schiffenberg neenon preposito Alberoni et fratribus et sororibus ibidem — in perpetumu possidendum.

Testes: Albertus abbas de Araspurg. Godefridus de Linden. Macharius de Linden. Sifridus de Hatteroth. Albertus de Lithenberg. Hugo de Hoheneke. Marcwardus de Eroldesheim. Burchardus de Bomersheim. Wideroldus de Linden. Giss et frater suus Siboldus. Sibodus iuuenis. Johannes Canes. Michelingus et Walterus de Nordeken. Wideroldus de Michelnbach. Cunradus Sezepant. Helfricus et Eberwinus de Trahe. Wortwinus de Berstad. Giselbertus de Ascheburnen. Hezechinus de Habechenheim. Vasoldus de Linden. Wernerus Cornigci. Cuno et Hermannus Halbir de Cleberc. Hartmanuus scultetus de Cleberg et a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.XXXIX. mense Sept.

(Gefiegelt hat Wilhelm, Graf von Gießen (Pfalggraf von Tübingen). Das Siegel ift fehr beschäbigt und bangt an einem Pergamentstreifen.) Orig.

Nr. 100.

1240 (9. Mpr.). Judices ste. Magunt. sedis. Causa inter prepositum et capitulum ste. Marie ad gradus Magunt. et Heinricum ac Helfricum, fratres laicos, filios bone memorie Heinrici de Rudincheim, annis pluribus agitata, super quibusdam noualibus et decimis eorundem sitis iuxta Diepach et attinentibus ecclesie memorate in Hagenowe, que ipsi ex obitu patris sui iamdicti ad se dicebant iure hereditario deuolutae, tali modo est - Cunrado abbate sti. Albani et Cunrado milite de Bergen mediantibus, definita, quod predicti H. et H. fratres renunciantes publice coram nobis omni iuri, quod habebant uel uidebantur habere in bonis prescriptis preposito et capitulo memoratis simpliciter resignarunt, qui ex tunc bona ipsa eisdem H. et H. ac sponse Helfrici, scilicet filie C. militis prenotati de Bergen, una cum uxore Heinrici, siquam forte duxerit, unanimiter concesserunt ad tempora uite sue pro VII sol. col. in festo Martini - solvendis, hoc adiecto, quod si Helfricus sepedictus ex sponsa sua prefata generauerit, requisiti de nouo prepositus et capitulum idem jus in bonis ipsis vni liberorum eorundem, cuius nomen exprimetur in littera tunc ex inde scribenda, concedent et hec persone omnis sibi inuicem succedent in bonis prescriptis quoad una superfuerit eorundem, ex tunc autem libere ad ecclesiam repertentur -.

Act, a. d. M.CC.XL. prox. fer. sec. p. palm.

(Das baran gehangene Siegel ber Mainger Richter ift abgefallen.) Drig.

Ar. 101.

1249 (ਜrbr.). Wolframus scoltctus, scabini et vaiuersi cines Frankenvordenses innotescere cupinus — quod Berhdoldus de Heldebergen et lda xvor sua contulerant monasterio ad Tronum ste. Marie vnum mansum et dimidiam curiam sita in Coichin tempore perpetuo possidenda. Preterca annuatim X octalia silig. dabunt eidem monasterio de bonis corum in Erlebach, quosque illa in tam certo uel cerciori loco connentui fuerint demonstrata.

Testes: Wal. de Merseuelt. Wik. de Ouenbach. H. Alleinn. C. de Gisenheim. Baldemarus. C. de Wollenstat. Sifridus de Gisenheim. C. Wikeri filius. H. de IIolzhusen. Fr. de Sclingestat, Jacobus Niger. Hartmudus de Nieda et pl. a.

Act. a. d. M.CC.XLVIIII. mense Feb.

(Das an einem Pergamentstreifen anhangente Siegel ber Stadt Frankfurt ift f.br beschätigt) Drig.

Nr. 102.

1250 (15. Mārā). Berdoldus comes de Zigenhagen—
rolumus esse notum, nos vaa cum uxore nostra et liberis
nostrislpro remedio anime fratris nostrislpone memorie comitis
Godefridi nec non cognati nostri comitis Rudolfi bona in Geraha sita, in festo bti. Martini duo talenta quolibet anno
soluencia, fratribus Jerosolimitanis in Nitehe contulisse.
Preterea serulcium duorum mansuum et dimidium — in
predio W an old eshus en, quod frater Johannes de Scurpheim cum uxore sua eisdem fratribus contulit hospitalis
sine difficultate qualibet nos in perpetuum dimisisse, nullum
enim nobis seruicium preter id, quod wlgariter dicitur
Eynluphdecreht de omnibus aliis bonis, ad idem predium
pertinentibus, nec debet nec debuit exhiberi.

Testes: Guntramus pincerna de Sweynesberc. Heinricus dictus Coboldus. Bruno de Wintersceit. Ludewicus de Wedersheim. Ludewicus de Husen. Adolphus de Lollar et a. q. pl.

Act. a. g. M.CC.L. Id. Marc.

(Das febr beschädigte Siegel Bertholds bangt an roth und gelb seidner Schnur an.) Drig.

Nr. 103.

Ca. 1250. Auselmus de Houewizele et Methildis vxor sua nosse volumus — quod curiam nostram in Houewizele et pomerium nostrum ibidem cum vinea nostra in Furbach legauimus — sauctimonialibus beate Marye in Throno, ut ibidem nostri memoria habeatur —.

Testes: Erwinns de Cruftele et Cynradus frater suus. Rukerus sculthetus. Cunradus aduocatus de Treyse. Hazechinus de Gunse, milites et a. q. pl. de Mynzinberch. Item de Houewizele: Dietwinus centurio. Gylbertus frater suus. Bertholdus et a. q. pl. de villa.

(Das an einem Pergamentstreifen anhangende Siegel Philipps von Falfenftein ift fehr befchabigt.) Drig.

Nr. 104.

1231. In nomine sancte et individue trinitatis. Notum facimus — quod ego Lodewicus miles dictus de Vadenrode, uxore mea defuncta consentientibus meis liberis —
contulimus ecclesie ste. Marie in Werberch agrum juxta
E ppilinrode cognomine Ekewin — libere possidendum.
E converso conventus dicte ecclesie contulit mihi et liberis meis bona in Hole, que quiete possederant, nobis
libere perfruenda —.

Testes: Craffto de Ufleden. Johannes villicus. Frater suus Mengotus. Mengotus Knibo et frater suus Giso, milites. Henricus de Sassen et Sibertus, Guntramus et Petreus et Arnoldus de Gemundin, scabini et a. q. pl.

A. d. M.CC.LI.

(Gefiegelt haben bas Rlofter Berberg und bie Stadt Grunberg.) urd, 2bic.

Nr. 105.

1253 (18. Mai). Vniuersis — ego Giselmarus ciuis in Frideberg notum esse cupio, quod de consilio et consensu uxoris mee Lukardis comparaui conuentui Throni — bona quaedam pro XX marcis col. de quibus annuatim usque ad terminum vitae nostrae dabit nobis praedictus conuentus V maldra siliginis et Ill tritici de grangia sua, sita in superiori Petterwile, quae quidem sine omni dampo nostro in domum meam in Vride berg presentabit.

Testes: Vridebertus. Wigandus dictus de Limpurg. Gener ejus Dietwinus. Herfridus. Heinricus de Bettinhuscn. Giselbertus magister aedificii, ciues in Vrideberg a. q. pl.

Act. a. d. M.CC.LIII. XV Kal. Jun.

(Ciegel ber Stadt Rriebberg.)

Bib. Abfcr.

Nr. 106.

1234 (6. Det.). Wernerus de Bischoveshusen constare cupio universis — quod quicquid Bernardus miles de Talwich in villa Heritshausen a me jure habut feudali, hoc totum cum omni juris integritate una cum consensu Gertrudis uxoris mee, nec non filiorum meorum Henrici, Werneri et Hermanni, contuli ecclesie bte. virginis Marie in Hegene — proprietatis titulo perpetuo possideudum, recipieus a dicto Bernhardo milite et filiis suis in villa l'alwich bona alia in restaurum —.

Hace initiata sunt in castro lttere, consumata vero in castro Lewenstein, a. d. M.CC.LIV. mense Nov.

1255. 77

Testes: in Ittere: dominus Reinhardus de Ittere. Bernhardus de Talwich et duo filii sui, Hermannus gogrevius de Medebach et Wigandus burgensis ibidem. In Lewenstein: Henricus, Wernerus et Hermannus filii mei. Sybodo de Ittere. Ludovicus Mooz de Wildungen. Arnoldus Herscaph de Tuesten, milites. Conradus de Urfe. Wideroldus Moetz et Otto de Tuesten, armigeri.

Dat. in Lewenstein VIII. Id. Dec.

(Gefiegelt hat Werner von Bifchofshaufen.)

ard. Abfdr.

Nr. 107.

1233 (19. 3an.). In nomine domini amen -. Ego Viricus de Minzenberc notum facio - quod domum illam in Sassinhusen, quam nunc fratres hospitalis ste. Marie de ordine domus Thevtonice inhabitant, cum omnibus appendiciis suis agris, vineis, nemoribus, piscationibus et pascuis et patronatum ecclesie in Wullenstat cum decimis et dotibus et ceteris ad ius ecclesie pertinentibus, sicut a bone memorie auo meo domino Cynone et patruo Cynone similiter predicte domui Theytonice et fratribus tradite sunt ad seruiendum inibi deo et pauperibus, ad sectandam hospitalitatem et ad exercenda opera misericordie et ad subsidium terre sancte. Licet pater meus pie recordationis dominus Viricus et frater meus Cvno defunctus et ego donationem prefatam - ratam non habuerimus et inpugnauerimus eam tanquam facta fuerit non rite. Qvia nunc ad me omnis actio, vt michi uisum est, est deuoluta, renuncio omnino iuri meo, si quod habui uel habere uisna sum, propter deum et salutem anime mee, ita duntaxat, ut sicut antiquitus est statutum, opera misericordie et hospitalitas in pauperos exerceatur ibidem nec quicquam ex his depereat, ne aliquid uidear deo subtrahere de his, que pertinent ad ipsum, confero predicte domui quiete

possidenda, promittens quod si de heredibus aut coheredibus mels impetere nellent — et impedire elemosinam parentnm nostrorum, omnem remouebo actionem et salusbo et liberabo els sepedicta bona omnia a quocumque fuerint impetita —.

Act. s. h. de uerbo et consensu dilecte coningis mee Helwigis a. g. M.CC.LV. XIV Kal. Febr.

Presentibus testibus: domino Bertoldo comite de Cygenhagen. Domino Friederico de Marburc. Domino Johanne de Hyseinstam. Wernero milite de Colenhusen. Francone milite de Morle. Eberwino milite de Draha. Johanne notario et a. q. pl. *)

(Das an roth und gelb feinner Schnur angehangene Siegel Ulrichs von Mungenberg fehlt.) Drig.

Nr. 108.

1233 (1. Mpr.). Ego Guntramus miles de Olfa protestor, quod ego, vnanimi consensu vxoris mee Gutte de Croneberch, medietatem bonorum meorum Rokenberch sitorum in agris ad estimationem vnius mansi et plus pratis et iuribus, que dicuntur Holzmarche, attinentium curie mee, site in villa predicta, michi et sorori mee Kunegundi communi et ipsam curiam pro medietate vendidi decano et capitulo ste. Marie de gradibus Magunt. pro XXVII marc. col. den. et iidem - in precium et contractum huiusmodi sub his conditionibus consenserunt, videlicet si eadem bona mea predicta sint propria et libera ab omni honore censuali et seruitute, que dicitur Bedde et alia quacunque, item si non sint feoda nel iure aut titulo feodali a me et vxore mea et quocunque alio antecessore meo possessa -. De Warandia secundum cosuetudinem terrae - Ottonem, Waltherum, Hartmudum et Petrum, milites de Croneberch constitui fideiussores. Qui-

^{*)} Bergl. Bobmer Cod. Moenof. p. 94.

bus ctiam et allie in ville Escebarne presentibus bous supradicta resignaul in manus G. scolastici ecclesie supradicte, hoe promittens, quod si aliquis de nominatis fidelussoribus mortuus fuerit infra annum et diem, requisitus ab ipsis dominis, infra mensem alium dabo fideiussorem loco sui —.

A. d. M.CC.LV. Kal. Apr.

(Die brei beschäbigten Siegel Guntrams v. Ulf, und berer von Gronberg, von benen Otto, hatmund und Peter ein gemeinschaftliches Siegel fübren, bargam an Pergamentstriffen an.) Drig.

Nr. 109.

1255 (10. Sun.). W. maioris et ste. Marie ad gradud cum — G. archiepiscopus Mogunt. — protestamur, quod cum — G. archiepiscopus Mogunt. — magistro et fratzibus domus Theutonice, diocesis Magunt. de speciali gratia duxerit indulgendum, ut ecclesiam in Wullenstat, quam in eadem diocesi obtinent, de sua licentia et uoluntarlo ac expresso consensu sul capituli Mogunt. pacifice perpetuo possideant suo et successorum suorum ac archidiaconorum per omnia lure saluo — nos factum predictum gratum habentes, nos — nostrum ad ld adhibemus consensum uoluntarium et expressum.

Dat. Moguntie a. d. M.CC.LV. IIII Id. Jun.

(Das Siegel bes Probftes Berner hangt an roth feibner Schnur unversehrt an.) Drig.

Nr. 110.

1255 (23. Sun.). Religiosis viris — comendatori ceterisque fratribus domus Theutonice in Sassenhusen W. dei gratia maioris et ste. Marie ad gradus ecclessiarum prepositus Magunt. saiutem —. Vt ad ecclesianom In Morie et in Wullenstat fratres de nostro ordine quos ad regimen ipsarum videritis idoneos, instituere et etiam remouere possitis, pro uestre beneplacito uoluntatis uobis presentium testimonio indulgemus, saluo per orenia nostro iure.

Dat. apud Steinheim, a. d. M.CC.LV. i. vig. b. Joh. bant.

(Das Giegel Bernhers hangt unverfehrt an einem Pergamentstreifen an.) Drig.

Nr. 111.

1235 (Dt3). Judices, scabini et vniuersi ciues Wetflarienses — nonerint — quod Hartradus Blido et Elizabet vxor sua, ciues Wetflarienses — tradiderunt communicata manu in animarum snarum remedium se et vniuersa
bona sua, que in ciuitate Wetflariensi et in uilla
Langengunae nunc habent uel possident aut in posterum habituri sunt, fratribus domus Theutonice in Sasseuhusen et renunciarunt — ita scilicet, quod quamdiu predicti Hartradus et Elizabet uita fungentur, uti debeant
ipsis bonis — post mortem uero amborum a fratribus dicte
domus — debeant possideri —.

Testes: Gotfridus scoltetus Wetflariensis. Richolfus quondam Gerberti filius. Ludewicus quondam scoltetus. Conradns Reio. Berno. Theodericus Rufus et Rudolfus Regel, scabini. Heinricus de Munichusen. Gotfridus de Dridorf. Crafto Reio et Conradus Pampelun, ciues Wetflarienses.

Act. a. d. M.CC.LV. mense Dec.

(Das Siegel ber Stadt Behlar hangt an roth feibner Schnur an.) Drig.

Nr. 112.

1256 (\mathfrak{Mar}_{δ}). Vniuersi fratres domus Theutunice de Sahsynhusen ad noticiam cunctorum enpimus deuenire,

1257. 81

quod Ekchardus miles de Gynse et Mehthildis similiter vxor sus vniuersa bons, que in Gynse et Rendelin habureunt, domui nostre ob honorem bte. virginis ibidem patrone nolontarie contulerunt — ita tamen, quod post obitum domine iam predicte medietas bonorum in Rendelen cedet pueris fratris sui, reliqua uero pars nostre domui remanebit.

Testes: Rupertus burgrauius. Anshelmus de Morle. Hartmudus Kullyne et Heyuricus de Kouchene, milites. Fridebertus camerarius. Wigandus de Lymburg. Fridebertus junior. Ekchardus. Gyntramus. Gyselbertus de Wullynstad et Heynricus de Beldinh. scabini.

Act. s. h. Frideberg a. d. M.CC.LVI. mense Marc. (Das Siegel ber Stadt Briedberg bangt febr beschäbigt an einem Pergamenistreifen an.) Orig.

Nr. 113.

1237 (1. £0;3). In nomine domini amen. Omnitus—
Johannes miles de Buchescke, filius quondam Dymari militis, salutem—. Cum inter me ex parte una et conuentum monasterii de Skeffenbere ex altera, super nemoribus
dictis Denholz, sitis apud Mylbae, discordia uerteretar,
nobis ex utraque parte consentientibus inter nos conpositio
taliter est tractata, vt prefatus conuentus michi bona sua
sita in Oppero de, jure quo possideat, possidenda conferest, quod et fecit, pro nemoribus antedictis. Nouerint
igitur vniuersi, quod ego communicata manu uxoris mee
conventui sepedicto assigno nemora memorata iure proprietario perpetuo possidenda, coheredum meorum adhibita
uoluntate pariter et assensu.

Testes: frater Elricus sti Antonii. Johannes scoltetus. Frater suus Mengotus. Mengotus Knibe et Rykardus, milites et Henricus dictus de Sassin, scabinus in Gruneuberc. Act. a. d. M.CC.LVII, I. crast. Andree.

(Die fehr beschäbigten Siegel ber Kirche ju Goiffenberg an weißer, ber Stadt Grunberg an rother und ber Stadt Gießen an grun und rother Gonur bangen on.) Dria.

Nr. 114.

1238 (3. 3cbr.) Wernerus dictus de Biscofeshusen — recognoscimus, quod nos partem nostram castri dictil t ere ma
cum redditibus decem marcaram, eidem urbi attinentibus,
ecclesie Coloniensi et eandem urbem nos simul cum uxore et
pueris nostris et predictos redditus siuc sint filii siuc filie
a predicta ecclesia Colonieusi jure recepimus feodali perpetuo possidendam, ea conditione, ut sepedicta ecclesia
nobis et nostris heredibus tempore et loco in iustis causia
tanquam suo fideli vasallo fideliter et efficaciter auxilium
impendat. Nos vero e conuerso ad fidelia seruitia recognoscimus heredes nostros et nos eidem ecclesie sicut tenemur obligatos.

Testes: dominus Reinhardus de Itere. Dominus Fridericus de Horhuseu. Dominus Rudolfus de Helfenberg. Wigandus de Midebach. Item dominus Heuricus de Snsato scultetus. Dominus Gozwinus de Rodenberge. Dominus Bertoldus de Susato. Dominus Wichardus de Suellenberg et a. q. pl.

Acta s. h. a. d. M.CC.LVIII. Dat. Lewenstein in crast. purif.

(Bernher von Bifchofshaufen hat geflegelt.)

Сор. - Виф.

Nr. 115.

1238 (24. Nov). Nouerint — quod ego Henricus dictus de Sassen, ciuis in Grunenberc, et usor mea Bertha communicats manu, ob salutem animarum nostrarum, ordini hospitalis iherosolim. sti. Johanuis Lilli colon. libere

contulinus, fratres autem ciusdem ordinis in Nithelie commorantes quedam bona sita in Wethershelm aput Jahannem militem dictum Bohemum pro LXIII colon. comparaverunt, tali conditione, quod commendator prefate domus cum suls confratribus ibidem manentibus prouementus dictorum bonorum ad predictas LIII spectantes annis singulis nobis uel uni nostrum, si alter decesserit, ad terminum nostre uite aut Grunberc aut Mincenberch sine Frideberc ad unam istarum trium munitionum quam elegerimus sub nostro periculo presentabunt — nobis de medio sublatis sepedicta bona sine inpedimento ad ordinem predictum deculouentur.

Testes: Wernherus miles dictus de Colenhusen. Wernherus miles dictus de Birchenlar. Mengotus miles dictus Chuibo de Quecburnen. Petrus frater meus dictus de Sassen. Henricus et Wolpertus fili mei et a. q. pl.

Act, a. d. M.CC.LVIII. Mense Nou. i. vlg. Kath.

(Die an Pergamentstreifen anbängenden Siegel der Stadt Grünberg und der Commende Nidda sind sehr beschädigt) Orig.

Nr. 116.

1239. Sartmub, Probft bes Rlofters Schiffen berg, giebt eine weitlaufige Berordnung über bie Gleicheit ber Rleidung unter ben Mönchen feines, bem Zuguftinerorden angehörigen Rlofters und bestellt zu biefem Bwede bas Umt eines Cammerers, welchem er nachbenannte Einfunfte zuweift:

De espella in Steynbac VI mald. siliginis, Il mald. auene sinodalis et X solldos leuium censuales. De capella In Garwartseic tantuadem. De parochia montis Il msld. auene sinodalis. De bouis nostris In Leykestrin in superiore parte uille sitls X solldos leuium. In Beldersheym XX sol. In Ilabigenheym XX sol. Item ibi-

dem XII sol. In Rode XVIII sol. et in Kyncenbac XX sol.

Testes: Rvggerus prior dictus de Holzeburc. Cvurade Wyske. Theodericus de Wetflaria. Hartmannus
de Steynbac. Crafto de Amneburc. Johannes de Confluencia. Wenerus de Luccelynden. Ekardus de Leykestreu
et Wilhelmus de Valendra, sacerdotes. Godefridus de
Stelnbac. Sifridus de Torlar, diaconi, et de Lezenich
Sibodo subdiaconus, qui prefatam constitutionem promisernut fide prestita corporali inuiolabiliter obseruare, cum
nostri fuerint subditi concanonici et confratres.

Act. a. d. M.CC.LVIII.

(Das Siegel bes Ri. Schiffenberg bangt an gelb feibner Schnur wenig beschäbigt an.) Drig.

Nr. 117.

1260 (28. Sun.). Ne quod in tempore agitur — lude est, quod nos Elike, comitissa de Cigenhagen et God. comes, filius uoster, communicata manu vxoris sue, comitisse Hedewigis et vnanimi consensu publice profitemur, quod fratribus hospitalis in Nithehe ortum nobis attinentem, altum in fine veteris ciuitatis, in quo arbores, que cragelbevme nuncupantur, sunt plantate, et siquid juris nobis competeret de decima, que presentari debet de nousilibus veteri ciuitati stituentibus, que hactenns purçata sunt, vel in posterum de aliquorum laboribus preparantur, pro remedio anime domini et mariti nostri pie memorie B. comitis de Cigenhagen, assignauimus, ita, quod fratres prehabiti anuis singulis anniuersarium antedicti domini nostri cum orationibus, vigiliis et aliis diuinis laboribus proficiant —

Act. a. d. M.CC.LX. i. vig. apost. Pet. et Paul.

Testes: Johannes dictus Bohenms. Wecelinus de Guntartiskirchen. Lydewicus de Husen. Volpertus de Berstad, 1261. 85

milites. Wolframus Clipeator. Theodericus de Grunenberc, ciues in Nithe et a. q. pl.

(Das Siegel ber Grafin Elita und bes Grafen Gottsfried von Biegenhain bangen unversihrt an.) Drig.

Nr 118.

1261 (17. Mai). Ego Eberhardus miles dictus de Merlaue unanimi consensu — fratrum meorum, videllect Reiuboldi, canouici ecclesie Fritzlariensia, Petri et Johannis, publice profiteor, quod pure et simpliciter assignatimus domui hospitalis in Nitche duo bona, sita in villa Relnrod, que simul vnus colonus uidetur colere, tali condicione, ut mater nostra, que Agnes nominatur, reditus dictorum bonorum ad terminum sue uite recipiat, Ipas autem mortus, ad usum fratrum domus in Nithe reuertentur. Preterea de predictis bonis fratres hospitales predicti fratri nostro carnali, qui Godefridus dicitur, cum ad ordiuem transire uoluerit, uestitum congruum ministrabunt.

Testes: Heinricus dictus de Sassun et sul filii Hainricus et Volpertus, ciues in Gruuenberc. Emercho miles dictus Strebecoz. Cunradus miles dictus de Treise castreusis de Nithe.

Act. a. d. M.CC.LXI. XVI Kal. Jun.

(Das baran gehangene Siegel Cberhards v. Merlau ift abgefallen) Drig.

Nr. 119.

1261 (19. Sept.). Nouerint uniuersi — quod ego Agues, relicta pie memorie quondam Eberhardi militis dicti de Merlaue, consencientibus filiis meis videlicet Eberhardo, nunc militi existente, Reinboldo, canonico ecclesie Fritzlariensis, Petro et Johanne, assiguaui domui et Iraribus hospitalis in Nitehe vuluersa bona nobis attineucia, sita in villa Reinrod, — tali adiceta conditione, ut fi-

lium menm God. qui assignacioni huiusmodi intererat, fratrem carnalem meorum filiorum predictorum, tempore suo ad ordinem summ recipiant, sine quibuslibet expensis nostris eidem God. uestitum congraum miniatrando.

Testes: Johannes dictus Bohemus scultetus in Nitehe. Wigandus filius Bernhelmi. Wecelinus miles de Guntarttskircken. Emercho dictus de Sassen et sui filii Heinricus et Volnertus.

Act, a. d. M.CC.LXI. XIII Kal. Oct.

(Das Siegel Cberhards von Merlau, bes alteren Sobnes ber gen. Ugnes, hangt wenig beschäbigt an.) Drig.

Nr. 120.

1262 (Mārj). Noverint universi — quod fratrībus minusterii Haynehes habentibus agrum quendam, situm junta Grindaha in Hayn, quem Helnricus de Liebelahez, civis Geyinhusensis, vidit sibi aliqualiter expedire, ipso quoque Helnrico alium habente agrum, situm juxta molendinum Lib ela hea, venatoris Byego volgariter nuncupatum, qui fratrībus predictis per omnia fuit aptus, tam fratres predicti quam H. jam dictus permutationem fecerunt de memoratis agris, quod altera para recipit agrum alterius partis —.

Testes: Herbordus zenturio. Hartlibus. Heinricus de Husen. Wernherus Schiverstein et Albertus Slavenya.

Act. a. d. M.CC.LXII. mense Marc.

(Das beschädigte Siegel bes Probftes bes Klofters Saina hangt an.) Arch. - Abichr.

Nr. 121.

1262 (11. Sept.). Nobills vir Philippus de Valkinstein — innotescere volumus, quod Giselbertus, commendator lospitalis ste. domus in Nithee, bona quedam ecclesie in Grunowe attinencia, sita in Wedersheim apud Godeschalcum, eiusdem ecclesie pastorem, pro XXVIII solidis colon. monette, nostro consensu adhibito, comparauit, quos denarios supradictus Godescalcus pro bonis ipsi ecclesie in Grunowe magis conpetentibus quantocius valebit, locabit —.

Dat. a. d. M.CC.LXII. fer, sec. prox. p. nat. b. virg. Mar.

Presentibus canonicis ecclesie Frankenvord, et a. q. pl. (Das Siegel Philipps v. Fallenstein hangt sehr beschälbigt an einem Pergamentstreisen an.)

Nr. 122.

1263 (29 Mug.) Rudegerus de Heuerlen, Stradis uxor ipsius et liberi eorundem declaramus, quod nos — concambium bonorum nostrorum in Heuerlen pro bonis ecclesie in Hegene sitis in Harprachusen — reucocavimus — renuciantes actioni, quam habuimus adversus ipsam ecclesiam pro fratre Cunrado de Lotheim et super bonis in Herthnsen apud Lotheim.

Act. in Hegene a. d. M.CC.LXIII. in decoll. b. Joh. bapt.

Testibus: Wernerus abbate. Alberto priore. Canrado magistro operis. Bertoido hospitalario, monachis. Theodorico, Fabro et Dithmaro, fratribus in Hegene. Cerlaco Seckreto in Lorbelbach et Cunrado de Lar.

(Gefiegelt hat Die Stadt Frankenberg) 2rc. 2bichr.

Nr. 123.

126/2 (13. Māt). Arnoldus dictus Pullus ad universorum notitiam cupio pervenire, me de consensu et bons voluntate legitimae meac, filli mei Hermanni et omnium meorum puerorum, partem decime in Schmidtlotheim, que nos contiugebat — ecclesie in Hegene — pro XXII talentis Marpurg. denariorum — vendidisse —.

In presentia domini Gumperti sculteti in Frankenbergk. Domini Geriaci de Bielenfeld. Domini Rudolfi de Helfenbergk. Domini Henrici de Linne et domini Sifridi, fratris sui. Domini Geriaci. Baschardi. Sifridi de Rudener, militum. Domini Andreae de Nethre. Domini Waltheri de Syuuardighusen. Geriaci advocati de Kesenbergk. Dithmari de Hergodeshusen. Rotnigi de Bobendorph. Folperti de Wirhardesdorff. Conradi de Ermersfelde, servorum nobilium. Henrici Slederonis. Henrici Vrilingi. Ludovici de Munchusen. Henrici Gor. Ludovici de Verse. Couradi de Munchusen. Henrici de Munchusen, scabinorum in Frankenberg. Henrici de Buffheim. Werneri et Sifridi fratrum, filiorum domini Vrilingi et aliorum multorum circumstantium -.

Act. Frankenberg in domo Ludovici de Verse a. d. M.CC.LXIIII. crast. Greg. pap.

(Siegel ber Stadt Frankenberg.)

Ard. Abidr.

Nr. 124.

1264 (29. 2pr.). Cvuo miles de Holzheimb et Rudolphus frater ejusdem — declaravimus, quod nos omai ectioni, quam habuimus aduersus ecclesiam in Hegene super bonis in Lotheim, que comparavit a Sifrido advocato et hominibus attinentibus, abrenunciasse nos, ad instantiam fratris nostri Wigandi monachi dictae ecclesie, profitemur, — consensu matris nostre, uxoris, puerorum nostrorum — prefatae ecclesie couferentes.

Act. Fritzlar in praesentia Wideroldi de Wolffershusen. Johannis de Mogunt. canonici. Hildegeri. Johannis de Hilwarishusen, germani fratris ejusdem, vicariorum. Alberti sculteti. Drothmari. Herborti. Christiani, scabini.

Dat. a. d. M. CC.LXIV. ill Kal. Mai.

(Siegel ber Stadt Friglar.)

ard. Abidr.

Nr. 125.

1264 (1. Mai). Henricus, Wernerus, Bruno, canoties ecclesic Fritzlariensis, et Hermannus, fratres dicti
Bischopeshusen — innotescat, Arnoldum Pullum et Hermannum, natum ejusdem, Hermannum et Gotfridum dictos
de Hancforde, cum masculis et foeminis corum coheredibus, ad nos partim Frankenbergk et partim Lewenstein simpliciter accessisse et decimam in Smidlotheim,
quam de nostris manibus hactenus in feudo tenuerunt —
nobis resignasse et auppliciter postulasse, ut ecclesie fa
Hegene — eandem conferemus. Nos vero de consensu
legitimarum nostrarum et omnium puerorum nostrorum
dictam decimam accepimus ab eidem, ecclesie memorate
ad possidendum perpetuo conferendo, notandum me Hermannum de Bischopeshusen adhuc legitimam nondum
habbiisse.

Testes: dominus Gotfridus comes de Ziegenhain. Wigandus Fraz. Cluursdus Crog. Bruno de Heinbach. Theodoricus de Linsingen. Rudengerus. Hosso dapifer comitis Gotfridi et a. q. pl.

Act. Frankenbergk a, d. M.CC.LXIV i. d. apost. Phil. et Jac. ante domum Henrici de Gunighusen.

Pars vero predictorum heredum in castro nostro Lewenstein ad manus nostras dictam decimam resignaverunt.

(Gefiegelt haben bir Aussteller, wobei hermann und Bruno fich beb Siegels ihrer Bruber bedienen, weil fie ein eignes nicht haben.) Arch. Abschr.

Nr. 126.

1264 (13. Jul.). Qve geruntur in tempore —. Hinc est, quod nos scultetus, scabini ac vniuersitas cinitatis Gizen, Macharius de Linden, Adolfus de Huchelheim et

Walterus dictus Siuno, milites, ad modernorum noticiam et futurorum peruenire cupimus, nostre presencie in audiencia prepositum et totum conuentum tam dominorum quam sanctimonialium ecclesie in Sciffenburc, multo grauatos ouere debitorum, sanctimonialesque per ministracionem dominorum uno non potuisse frui pane, vixit enim unaqueque monialium specialiter prout amici eius sibi ministrabent neccessaria, manuumque suarum operibus, auare dominarum dictarum ductos tedio amicos deminis institiese sepius, ut cas, prout tenerentur, respicerent, quod facere neglexerant, Tali autem monicione dominos motos pudore et aliis quamplurimis articulia gravatos parte ex utraque, vnanimi de consensu, matura deliberacione, proborum quoque multorum uirorum consilio mediante, mediasse eque singula bona, videlicet curias, mansos, vineas, aliasque possessiones rerum tam mobilium quam immobilium -. Redditus uero, qui uenditi sunt a iam dicta ecclesia, qui redire debent in vaus einsdem ecclesie post emptorum mortem divisos inter eos sed solui parte annis singulis ab utraque et si quis redituum iam nominatorum ex migracione emptorum tempore medio nacauer . . . proportionatum eque, quousque singuli redient, tunc dividendos inter dictos dominos dominasque sepius lance equa.

Huius diuorcii rationabilia teates sumus.

an Pergamentfreifen an.)

Act. a. i. d. M.CC.LXIIII. i. d. a. Marg. virg. (Die febr mohl erhaltenen Giegel ber Ausfteller bangen

Nr. 127.

1264 (15. Jul.). Ego Sifridus quondam aduocatus de Lotheim et Osterlindis legitima mes, nec non pueri nostri universi — noverint — nos decimam in Lotheim et decimam in Mengershuseu, nec non bona in Mengershuseu, Eldinshusen et Gozershusen cum omni-

Dria.

bus pertinentiis corum, insuper omnem proprietatem in Lothelm — ecclesic in Hegene — contulisse, profitentes etiam, nos omni actioni, quam adversus dictam ecclesiam super his habulmus, penitus abrenuuclasse —.

Actum in Ittere et in Hossenbole coram judice ordinario a. d. M.CC.LXIIII. in div. apost.

Testes: dominus Reinhardus de ittere. Henricus filius uus. Giselerus miles de Godelovesheim. Giselerus de Budenuelt frater Sifridl. Godescaleus Smelz. Elgerus Dickeber. Eberhardus de Ense. Henricus de Busheim. Johannes de Wedinshusen. Arnoldus de Alresphe et a. q. pl.

(Beffegelt hat ber Musfteller.)

Ard. Abfdr.

Nr. 128.

1264 (9. Nov.). Nos Adolfus comes de Waldeck et Henricus natus suus recognoscimus — quod Arnoidus miles dictus de Paterborne et sul heredes valuersi in nostra presencia constituti, ab omni actione, quam in bonis ad curism Lotheim pertinentibus, habebant — recesserunt et in manus abbatis et conventus de Hegene — libere resignarunt —.

Dat. apud. Waldeck a. d. M.CC.LXIV. V Id. Nov. (Der Graf von Baibed hat gefiegelt.) 2rc. 2bfdr.

Nr. 129.

1264 (6. Det.). Nos L. et G. comites de Cigenhan vas cum consensu nostrarum collateralium, videlicet Hadewigis et Sophie — constare dignum duximus — quod nos pro nobis et nostris successoribus libere promisimus et concessimus, quod Conegundis, filia quondam Heydenrici militis, cum consensu Leodewici militis dicti de Huven et omnium puerorum suorum, curism suam, sitam iu R un e, cum omnibus attinentiis, fratribus ste. domus hos-

pitalis in Nidhe contulit, cum omni inre proprietatis et absque sernicio sicut ipsa possedit, tali tamen conditiona diceta, ut quicquid de predicta curia cesserit, predicti fratres antedicte puelle sine omni impedimento quamdiu vixerit sub ipsius periculo siue paruo siue magno tenentur presentare, ipsa vero mortua predicta bona ad predictos fratres reuertentur.

Testes: Boemus miles de Nidhe. Wipertus miles de Ruschenberch. Bruno miles de Heinbach. Theodericus miles de Linsingen. Wigaudus miles de Nidhe. Clipeator ciuis. Hornungus. Wilkele, ciuse et scabini et a. q. pl.

Dat. a. d. M.CC.LXIIII. Nicholai. In Nidhe.

(Die Siegel ber Aussteller bangen an rotben Schnuten. Das Siegel Gottfrieds ift indeffen gang gerbrochen.) Drig.

Nr. 130.

1267 (6, Sept.). Rupertus burgrauius, scultetus, scabini vniuersique ciues Fridebergenses omnibus - salutem in domino. Cum bone memorie Bertoldus dictus Heillericcher, adhuc viuens - communicate manu vxoris sue Lucardis, in subsidium terre ste. et in remissionem peccatorum suorum, ste. domui hospitalis Ihrosol, in Wizele medietatem cuiusdam curie in Kirgunse et agros attinentes dederit. racione proprietatis in perpetuum post mortem amborum possidendam, dicta matrona L. in remedium anime Ber. sui mariti defuncti et anime sue proprie salutem, omnia bona sua, que cum prefato Ber. suo marito communiter possederat, excepto vno mansu, quem iure hereditario possidet et possedit, predicte domui in Wizele absolute et denote contulit - ita tamen, quod prouentus quoslibet dictorum bonorum ad terminum vite sue ad suos vsus recipiat et annis singulis in die bti. Martini pro censu duas libras cere autedicte domui representet -.

Dat. Frideberg a. g. M.CC.LXVII. VIII Id. Sept.

93

(Die angehangenen Siegel ber Aussteller find nicht mehr vorhanden.)

Nr. 131.

1269 (7 Mār.). Conradus decanus, Ernfridus secasticus totumque capitulum ste. Marie ad gradus Magunt.
Nouerint vninersi, quod nos bona uniuersa, que comparauimus a Johanne milite, filio Siboldonis et curiam ibidem,
quam possedimus sliquamdiu pacifice et quiete, item in
villa Acar ben mansum unum, item in Lichen mansum
vunm cum suis attinentiis — uendidimus pro CVI marcis
colon. denariorum commendatori et fratribus domus Theutonice in Sasenhusen — promittentes, quod dicto commendatori et fratribus in bonis istis uenditis prestabimus, si
questio eis mota fuerit, gwarandiam debitam et conswetam.

Act. a. d. M.CC.LXIX. Non. Marcii.

(Das Capiteleffiegel hangt unverfehrt an.) Drig.

Nr. 132.

1269 (15 Mai). Nos Erwinus dictus Leo, Herdenus de Buches, Hezechinus de Gunse, Wigandus de Niddehe, Hellewieus, Volpertus de Benstat, Johannes Boemus, milites, Sifridus de Oberhoven — publice protestamur, fideiussores nos esse fratribus domus hospitalis lherosolimitanis sti. Johannis in Niddehe et in Wizele pro tribus mansis sitis in Niddehe iuxta veterem ciultatem, quos dominus G. comes Johanni Boemo nostro confideiussori abstulit quoquo modo. Si quos solutos dictis fratribus a festo Kathed. Petri nunc venturo ad annum dictus Jo. non dederit liberos et solutos, nos octo prenominati Assenhe im intrabimus fideiussorie esturi, quousque predictis fratribus XL marce a nobis fuerint persolute, et hiis annis, quibus non est fratribus prehabitis persolute, et

profitemur eisdem deberi a dicto Jo. XVI maldra siliginis in festo bti. Michahelis presentari et ad eorum solutionem fideliussorie nos astrictos. Ceterum profitemur, quod quando tres mansi prehabiti dictis fratribus fuerint presentati, nos debere ad annum et diem pro lpsis fideliussorie existere, ut est moris. Insuper publice confitemur, quod si medio tempore vnus e nobis deciderit aut ob iniquam voluntatem fideliussorie intrare noluerit, nos alii debitores nichilominus persoluemus.

Act. et dat. in Minzenberg a. d. M.CC.LXVIIII. Id. Maii.

Testes: Wernherus et Conradus dictus Kolbendenses, fratres, milites. Wigandus et Henricus de platea curruum, fratres, scabini Minzenbergenses.

(Das angehangene Siegel ber Stadt Mungenberg ift abgefallen.) Drig.

Nr. 133.

1269 (13. Sept.). Noverint — quod nos Ludovicus de Isennburg, Helwigis, coniunx eius, quedam bona nostra sita in Budingen, — et alia quedam bona sita in Diepach, — vendidimus sororibus in Hauge — tali interposita conditione, quod nos illa bona in Diepach, que ab ecclesia Herbipolensi in feodo habere dinoscimur, de nostris bonis proprietate optentis infra biennium predictis sororibus assignemus —. Fideiussores Cunradus de Budingen et Hermannus Bintriem —.

Testes: Anselmus sacerdos in Ilwenstat. Hartmannus et Henricus, sacerdotes in Arenssburgk. Cunradus et Hermannus, milites in Budingen. Johannes de Horcheim et Gerlacus notarius.

Act. a. d. M.CC.LXIX. Id. Sept. (Beffegelt baben bie Mustteller.)

Mrd. Abidr.

Nr. 134.

1269 (29. Cept.). Ego Guda relicta Ger, militis de Morla ad modernorum ac futurorum cupio peruenire noticiam, quod motu proprie voluntatis Cour. de Boches, Frider, de Bochen, Joh. de Berstat, Godefridus de Stokheim, Gernandus de Morle, Frauko frater eius, Syboldus gener dicte domine, Achilles de Coychene, milites, fidejubent pro filiis meis, scilicet Heur, et Bertholdo, quousque ad annos discretiouis perueneriut, ad renunciationem bonorum sitorum in Clophem cum suis attinenciis, que fratres ordinis domus Theutonice jure hereditario possident, pro concambigio facto cum bonis eorundem fratrum in Hildeberge. Si autem dicti pueri Henr. et Ber. cum ad etatem legitimam perueuerint, ut ceteri filii dicte Gude, non renunciauerint bonis predictis, sepedicti fideiussores intrabunt Wonekge more fideiussorio, quousque fratribus predictis fuerit satisfactum. Insuper si aliquis fideiussorum discesserit infra mensem, vnum statuent alium. Si vero non fecerint etiam intrabunt more fideiussorio, secundum quod jus exigit, quousque satisfactum fuerit fratribus et ordini predicte domus.

Act. s. h. a. d. M.CC.LXVIIII. i. fest. Mich.

(Gefiegelt hat Frant v. Morle. Die fleinere Salfte beb Siegele ift abgebrochen.) Drig.

Nr. 135.

1270 (5 Zyr.). Judices ste. Magunt. sedis recognoscimus — quod Rudoifus de Lichen et Wernerus de Acarben, fratres dicti Musebechere — renunciauerunt — omni actioni et iuri, quod — eis, vxoribus et corum filis competebant uel competere aliquatinus uidebantur super illis duobus mansis sitis in Lichen et in Acarben, quos ipsi decano et capitulo ste. Marie ad gradus Magunt. uendiderunt et quos commendator et fratres domus Thentonice in Sassenhusen ab eisdem decano et capitulo emptionis titulo postmodum compararunt, eligentes pro se, cisdem vxoribus suis et filiis spontanea uoluntate, quod si
ullo unquam tempore prenominatos commendatorem et
fratres super eisdem duobus mansis impeterent quoquo
modo aut eos ratione ipsorum mansorum aliquatinus molestarent, eisdem Rudolfum et Wernherum in pristinam
excomunicationis sententiam latam in eos ad instanciam
predictorum decani et capituli absque omni monitione —
retrudere debeamus.

Act. et dat. Magunt. a. d. M.CC.LXX. i. vig. palm. (Das Siegel ber Aussteller hangt unbeschäbigt an) Drig.

Nr. 136.

1270 (11. Sul.). In nomine domini. Nos Ludewicus de Rumrode, Siffridus de Aldenburg, milites, Johannes rector ecclesie, Henricus de Laudenhusen villicus, scabini ceterique burgenses in Ailsuelt - notum sit, quod Reinhardus, Euerwinus, Siffridus, Eckehardus, fratres de Aldenburg, filii Hermanni de Aldenburg bone memorie dicti Scheiven, et Alheidis soror eorundem, cum Bertramo de Blechenbach, marito suo, communi consensu, villam nomine dictam Winden, sitam iuxta Waltcapelle. cum omnibus suis pertinenciis - nec non cum omni iure, quod in omnibus habuerunt, et due bona in Ailhardesdorph et duo bona sita in Vdenhusen uendiderunt fratribus ste. domus hospitalis Iherosolimitane pro L marcis vua minus in manus fratris Giselberti et aliorum fratrum de Nyde titulo proprietatis perpetuo possedenda. Et ut hec emptio rata et inconwisa permaneat, predicti ore et manuali fide data promiserunt, si ab aliquibus impedimen1270. 97

tam aliquid inposterum fratribus predictis ingrueret, quod ciuitatem Aliauett intrare debeant, inde non exituri, quousque impedimentum illud omnimodis expedirent. Si uero casu aliquo, quod promiserunt non soluerent, ego Siffridus de Aldenburg cum domiuo Ricoifo de Rumerode, Wetzelino de Gunthardeskyrken, militibus, Reinhardo, filio Eckelnardi, fratris mei et Bertramo de Blechenbach promisimus fideiussoria cautione, dampnum uel grauamen, quod sepedictis fratribus inde eueniret, sufficienter et plenarie instaurare. Igitur si aliquis manens extra terminos, qui huic emptioni non interfuit, primo anno emptionis clusdem eiapso, predictos fratress in hac emptione grauare attemptauerit, nos, qui fideiussimus, tam diu fideiussione facta obligati sumus, quousque tale grauamen uel per ius aut amiciciam sopiatur.

Testes: dominus Bertoldus de Bukenowe. Wigandus de Serekesbach. Conradus de Linden, milites. Dominus Helewicus plebanus in Esenbach. Rupertus plebanus de Hofgarden. Johannes socius domiul Johannis plebani de Ailsueit. Theodericus rector scolarum ibidem. Renhardus flius Eckehardi de Aidenburg. Bertoldus dictus Zaphe de Hofgarden. Rudoffus de Omess. Fredericus Hatzike. Ricwinus. Eckehardus Porcus. Rudegerus ante portam Magunt. Rudewicus. Siffridus gener Rudolfi de Omess. Couradus Pancuche. Henricus de Dithwinesrode-Siffridus dictus Scowenwz. Ludewicus Calhart. Ludewicus Eizezere, scabini in Ailsuelt et a. q. pl.

Act. s. h. in Ailsuelt a. d. M.CC.LXX. V ld. Jul. sub principe Heurico, filio ducis Brabancie, nepote ste. Elizabeth.

Vitimo notandum, quod duo bona sita in predicta villa Winden, que Petrissa, relicta Wernheri de Liderhach, possidet, titulo iusti pignoris sepedicti fratres de Aldenburg fratribus ste. domus, si expedita et soluta restituerint, prefata duo bona in Vdenhuaen ad eos libere reuertentur ---.

(Die Giegel ber Mussteller hangen, burchaus gerbrochen, an grun, roth und gelb feibenen Schnuren an.) Drig.

Nr. 127.

1271 (Dft.). Judices, scabini ceterique ciues Wetflar. notum esse cupimus — quod Metthildis, relicta quondam Johannis de Leitgesterin, coram nobis constituta,
communicata manu — puerorum suorum quinque, sendidit Ebberhardo de Herlissheim et Eraesto genero suo,
nostris conciuibus, redditus trium maldrorum siliginis de
omnibus bonis suis in Leithgesterin sidis, iure proprietario sibi et heredibus eorundem in perpetuum persoluendos —. Ipsi eciam pueri post obitum matris sue sepedicta
bona nullatenus diuident, nisi prius dicti redditus eisdem
E. et E. de aliqua singulari curia — assignenter.

Presentibus: Theoderico Rufo. Ecchehardo. Heinrico et Cunrado de Dridorf. Bernone, scabinis.

Act. a. d. M.CC.LXXI. mense Oct.

(Das unverlette Gieget ber Stadt Betlar hangt an.) Dria.

Nr. 138.

1272 (15. Mår_b). Nos Gerlacus dominus Limpurgensis patere uolumus — quod quecunque bons fratres domus Theut. a nostris hucusque in Morle possederunt parentibus, nunc et perpetuo de nostra fore bons et fibera uoluntate —.

Act, et dat. Maguntine a. d. M.CC LXXII. Id. Mart. (Das angehangene Siegel Gerlachs fehlt.) Drig.

Ar. 139.

1273 (14. Marh). Ergbifchof Seinrich von Erier beflätigt bie Gutertheilung gwifden ben Monchen und

ben Ronnen bes Rlofters Schiffenberg vom Jabre 1264 (Dr. 126)

Dat. Treuer. II Id. Marc. a. d. M.CC.LXXIII.

(Das Giegel bangt an roth feibner Conur an)

Drig.

Nr. 1.40.

1273 (Μλτ₁). Ludewicus de Ysenburg — protestamur, quod Henricus de Diepach, civis de Gelnhuscn, et uxor sus Mechtildis, mauibus communicatis vendiderunt eccleste sanetimonialium in Haugk, de nostro consensu et permissione, cum nostre attinerent jurisdictioni, mansum unum, situm in Diepach — sub tali forma, ut singulis annis in festo Martini tam ipsi quam heredes corum successivi marcam denariorum colon. — solvere teneantur —. Si vero eundem mansum quacunque necessitate compellente memorati Henricus et Mechtildis vel ipsorum heredes eis de medio sublatis vendere contigerit, primo sanutimonialibus exhibebunt memoratis et si eadem bona emere recusaverint, postea vendent cuicunque voluerint, ita tamen, ut ecclesie sepedicte cautela sufficiens flat super censu suo annuo de mansu eodem solvendo —.

Dat. et act. a. d. M.CC.LXXIII. mense Mart.
(Geffegelt bat ber Mussieller.) 9rch

Urch. Abfcr.

Nr. 141.

1274 (9 %cbr.) C. decanus, totumque capitulum ecclesie ste. Marie ad gradus Moguut. recognoscimus quod nos vinanimiter Hartmanno dicto Scholle de su perio ri Esse bach dimidium mansum, quem habemus ibidem et aream sibl pertinentem, concessimus lure hereditario possidenda pro annua pensione, videlicet VI maldris siliginis Mog. mensure et libra vna cere, nobis infra duo festa assumpcionis et natiuitatis bte. Marie virginis annis singulis persoluendis et Moguncie in Reui littore assignamdis suis laboribus et expensis, condicione hac adiecta, ut predicta bona semper maneant indiuisa et quocienscunque possessor eorum decesserit, ad vnum tantum heredem transeant uidelicet seniorem, ad quem respectus pensionis hujusmodi habeatur.

Act. a. d. M.CC.LXXIIII. V Id. Febr.

(Gefiegelt haben die Richter zu Mainz und bas Capitel vos Liebfrauenstifts baselbft. Das Siegel der Ersteren ist nicht mehr vorhanden.) Drig.

Nr. 142.

1274 (23, Mars). Nos Lydewicus de Isenburch notum fieri volumns - quod cum felicis recordacionis avus et auia nostra ob salutem suam ac remedium animarum suarum necnon progenitorum suorum magistro et fratribus hospitalia ate. Marie domus Theutonicorum Jersolimit, de consensu diocesani episcopi - jus patronatus ecclesie in Moirle ac capellarum Hoilzburch et Huftirsheim canonice contulisset ac iidem fratres presentato vdoneo sacerdote ipsi diocesano episcopo et per eundem legitime instituto per XL annos et amplius decimas villarum Moirle, Huftirsheim, Hoilzburch, Rode, Heirzebach et pro quarta parte decimam Pailgunse, item pro quinta parte decimam in Langengunse, necnon alios reditus, vtilitates et pronentus de predictis villis prouenientes eisdem quiete - possedissent, nos credentes a duobus annis et citra nobis aliquod ius conpetere in decimis, reditibus et prouentibus villarum predictarum nisi fuimus predictos fratres in iure suo aliqualiter inpedire, nunc autem certo cercius comperientes ipsos fratres in omnibus memoratis ius plenarium obtinere, promittimus bona fide, quod sepedictos fratres ammodo in premissis omnibus inpedire nullateuns debeamus, renunciantes omni inri et iuris auxilio, quod nobis posset uideri conpetere ad inpediendum vel perturbandum ipses fratres in perceptione omuium premissorum —.

Testes: frater Heinricus de Bockesperch magister hospitalia sti. Johannis per Allemaniam. Emicho comes de Liningen. Godefridus comes de Seyna. Heinricus comes de Willnowe. Heinricus comes de Solmes. Gerlacus de Limpurch, Rupertus buregrauius de Vrideberch et a.q. pl.

Act. et dat. Gelihusen a. d. M.CC.LXXIV. X Kal. April. lud. II. gloriosissimi Romanorum regis Rydolphi regni a. l.

(Das wenig beschäbigte Siegel Ludwigs von Ifenburg bangt an gelb feibner Schnur.) Drig.

Nr. 143.

1274 (30. Marg). R. Rudolph beflätigt auf Bitten bes Deutschorbens ben vorfiebenben Bergicht.

Dat. Herbipoli de iussu et mandato nostro per manum fratris Heinrici doctoris decretorum, protonotarii nostri, nomine et vice cancellarii nostri C. prepositi sti. Widonis Spiren. a. d. M.CC.LXXIV. III Kal. April. Ind. II. Regni nostri a. l.

(Das faiferliche, jur halfte abgebrochene Giegel hangt an roth feibner Schnur.) Drig.

Nr. 144.

1275 (21. San. u. 6. Scbr.) Huno decanus ecclesie sti. Johannis Magunt. judex a domino W. archiepiscopo Magunt. constitutus. Nouerint — quod olim inter sti Victoris Magunt. et Elluenstaden. ecclesias quidam contractus extitit celebratus, cuius tenor talis est:

(Folgt Die Urfunde vom 3 1215 Rr. 90).

Cum igitur inter predictas ecclesias discordia sit suborta super eo, an dicta ecclesia Elucustaden. prefate ecclesie sti. Victoris XL maldra tritici melioris in Maguntia uel quod slibi creuerit soluere teneatur, inter ipsas sic extitit ordinatum — quod . . . prepositus et capitulum Eluentaden. ecclesie annustim in serto termino — soluere debuerint decano et capitulo ecclesie sti. Victoris predicte XI. maldra tritici melioris in Maguntia, cellerarius ecclesie sti. Victoris uel alter canonicus missus a capitulo et Gozzo magister fori, qui Meisterman dicitur, quienuque tunc pro tempore fueriut, recipient illud triticum et adeo bouum, quod cum honore pistari possit maiori et aliis ecclesiis Mogunt. Si uero adeo bonum non fuerit, per prefatos cellerarium et magistrum fori estimatio et ratio labebitur quantum debeat superaddi, ita quod illud triticum melius possit et debeat indicari —.

Act. in claustro sti Johannis Magunt. a, d. M.CC.LXXV. i. d. btc. Agnetis.

Presentibus: Johanne preposito Eluenstaden. Johanne decano sti. Victoris. Heinrico sti. Stephani et Jacobo ste. Marie ad gradus, ecclesiarum Mogunt. scolasticis et a. q. pl.

Dat. Maguntie a. d. M.CC.LXXV. i. erast. bte. Agathe. (Die Siegel ber Mainger Rid ter, bes Et. Bittorflifts, ber Allofter Jibenfladt und bes Dechanten Hund ber Dechanten fon Drig.

Nr. 145.

1275 (31. Mai). Ego Macharius miles dictus de Lynden notum esse cupio — quod Ebirwinus dictus Leo, sororius meus, comparault a me et a Cunone, genero meo, cognomento Halbir et Hedewige, vxore sua, filia mea, pro CL marcis numerate pecunie medictatem judicii in maiori Lynden et sex mansus prediorum, quorum quatuor proprietatis iure possedi, duos vero tytulo feodali, duas quoque curias et dimidiam partem molendini ibidem, cum pratis, pascuis, agris, nemoribus, aquis, aquarum

decursibus ac omnibus iuribus, quibus judicium, mansus, curias, molendinum possedi inantea et lincusque. Insuper non ab re duxi presentibus inserendum, quod filia mea Hedewigis nichil omnino juris ant proprietatis habebit de cetero vel habere poterit in aduocacia Berincheim, sed erit eiusdem Eberwini, sororii mei, et suorum heredum legittimorum perpetuo libere et absolute. Ceterum aliam partem prefati judicii cum duabus decimis in Lynden et in Leitkesteren prouenientibus necnon et aduocaclam in Aldendorf cum omnibus feodis meis vndecunque ad me deriuatis, manumittendo resignaui fledewigi, fille mee et Cunoni, marito eius, ipsi quoque Eberwino, sororio meo, tali nihilominus accedente condicione, quod si Hedewigis, filia mea, genuerit filios aut filias dfrinentur ad ipsos heredes tam sexus feminini quam masculini. Si vero sepedicta Hedewlgis filia mea absque liberis vtriusque sexus decesserit - omnia feoda prelibata ad Eberwinum Leonem, sororium meum, ac suos heredes legittimos deuoluentur sine omni contradictione. Cuno autem gener meus ad tempora vite sue libere et quiete suam dotem possidebit, post cuius obitum ad sepedictum Eberwinum suosque heredes legittimos hec omnia repertentur, nullo penitus innediente.

Testes: Adolphus de Huchelenheim. Theodericus et Eberhardus filli sui. Wernherus cognomento Groppe. Eberhardus de Eclitzyla. Wernherus de Beldirsheym senior et junior. Conradus cognomento Coluendensel. Eberwinus de Garbinheim. Conradus de Cruftela. Cuno de Solmse et Cuno filius eius, Hermannus dictus Halber frater Cunonis generis mei et a. q. pl.

Dat. et act. apud Lynden a. d. M.CC.LXXV. i. d. btevirg. Petronille.

(Gefiegelt baben Macharius von Linden, Cherminus gen. Low und Cuno gen. Salber.) Vid. vom 3. 1324.

Nr. 149.

1276 (5. 3un.). Wern. Magunt, sedia archiepiscopus — dilecto in Christo Emirchoni dicto Judeo, canonico Magunt. salutem in domino. Cum sicut nobis tua exhibita petitio continebat abbas et conuentus monasterii sti. Jacobi Magunt. — tibi ecclesiam in Al sue id nostre dioces. uscantem, in 'qua ius patronatus habere noscuntur, canonice contulcrint, et archidiaconus loci, ad quem de antiqua et approbata consuctudine institutio rectoris ipsius ecclesie pertinere dinoscitur, innestimerit te de ilia, nos tuis deuotts precibus inclinati, quod ab eisdem abbate, conuentu et archidiacono prouide factum est in lac parte, ratum et gratum habentes iliud auctoritate presencium confirmamus —.

Dat. Magunt. a. d. M.CC.LXXVI. Non Jun. (Das angehangene Siegel Bernhers ift abgefallen.)

Nr. 147.

1276 (17. ©ept.). Vniuersis — Hermannus prior et conuentus in Elucatad — noverit — quod licet monasterium nostrum destitutum sit preposito, tamen debitorum ouere exigente noiumus alias in rebus omnino destitui, sed singuli ac vniuersi propter cansam predictam nimium nos urgentem, consensu communi vendidimus vniuersa bona nostra in Liche aita pro certa summa pecunie decano et capitulo ecclesie ste. Marie ad gradus Moguntinen. quemadmodum in ailia literis nostris super hoc eis a nobis traditis plenius continetur. Et quis uacat nostrum monasterium preposito, ut supradictum est, predicti decanus et capitulum huiusmodi literis non contenti sub debito ordinis ct obedientis obligamus nos per presentes, quod postquam monasterio nostro prouisum fuerit iu preposito, il-

Dria.

teras, quas a nobis obtineut sigillo nostri conuentus tantum sigillatas, de nouo dabimus et renousbimus sub sigillata
prepositi existentis pro tempore et conuentus. Preterea
ad faciendum ista usque ad festum natiuitatis domini proximum pecuniam in vitimo termino uidelicet in Ephifania
domini pro eisdem bonis nobis solucudam predicti decauus
et capitulum tam diu retinebunt, donce que promisimus
impleamus. Immo nos singuli ac vniuerai ab officio diuinorum suspendi aponte eligimus a ste. Maguut. sedis judicibus dummodo monitio oct dierum precedat —.

Act. et dat. apud Eluestad a. d. M.CC.LXXVI. i. d. bti. Lamperti.

(Die Siegel bes Rloftere Ilbenftabt und ber Mainger Richter hangen fehr beschäbigt an.) Drig.

Nr. 148.

1276 (28, Sept.), Reuerendo domino suo domino W. archiepiscopo Magunt. Rupertua burgrauius de Frideberg, Conradus de Buches et Wernherus dictus Shelmo, milites - pouerit uestra reuerentia, quod quia nobis comisistia, ut circa monasterium in Eluestad essemus solliciti, qualiter monachi predicti monasterii possent subsistere sine rerum auarum dispendio et iactura, nos eidem monasterio diligentius intendentes nullum alium remedium potulmus inuenire enitandi onera debitorum, quam per alienationem aliquorum bonorum suorum, propter quod ipsi monachi inter se taliter concordarunt, quod prepositus in Eluestad uoluntarie renuutiauit prepositure sue et quod ceteri monachi ad extranea loca transibunt, postmodum de nostro consilio et jussu ex maudato uestro allodium suum in Lichen uendiderunt - decano et capitulo ecclesie ste-Marie ad gradus Magunt, pro certa aumma pecunie, in utilitatem ipsius monasterii prorsus conuersa. Quocirca primitatem uestram duximus requirendam, quatinus consensum uestrum huiusmodi nenditioni dignemini adhibere.

Dat, Eluestad a. d. M.CC.LXXVI. i. vig. bti. Mich. *)
(Das Siegel bes Burggrafen Auperts hangt etwas ver.
lett an einem Vergameniftreifen an.)
Drig.

Nr. 149.

1276 (28. Sept.) Gleiche Bitte bes Priors und Convents bes Rlofters Ilbenftabt.

(Das Giegel hangt unverfehrt an.)

Drig.

Nr. 150.

1276 (7. Dec.). Ebenfo bes Probftes Johann, bes Priors hermann und bes Convents beffelben Rlofters.

(Das Giegel ift mohlerhalten.) Drig.

Nr. 151.

Ca. 1276. Gleiche Bitte bes Probftes Johann und bes Convents besieben Klofters an ben Pabft Sabrian (V). Done Datum

(Das anhangende Rlofterfiegel ift gerbrochen.) Drig.

Nr. 152.

1276 (7. De;). Nos Johannes prepositus, Hermannus prior et conuentus in Eluenstad — notum facimus, nos promississe decano et capitulo ecclese etc. Marie ad gradietis decano et capitulo uendidimus et alios quoscunque tales habebimus, quod actioni si quam habeut causa edificiorum slue culture dictorum bonorum renunciabunt libere et absolute, alioquin si quid dampaum ipsi decanus et ca-

^{*)} Berg. Wuerdtwein de abhatia Ilbenstadt. p. 69 sqq.

pitulum exinde sustinuerint, ipsis eciam promittimus resarcire.

Dat, Eluenstad a. d. M.CC.LXXVI. VII id. Decembr. (Die Aussteller haben gestiegelt; es hangt aber nur bas Conventsstegel noch an.) Orig.

Nr. 153.

1276 (11. De;). Nos Johannes prepositus, Hermannus prior et connentus in Elucastad — recognoscimus, quod de totali summa pecunie uidelicet CCLXXVI marcis denariorum colon. quam nobis tenebantur decanus et aspitulum ecclesie ste. Marie ad gradus Magunt. ex uenditione allodii nostri in Li chen cum suis pertinenciis recepimus CCX marcas —.

Dat. apud Elvenstad a. d. M.CC.LXXVI. III Id. Dec. (Die Siegel ber Aussteller hangen unversehrt an Pergamentstreifen an.)

Nr 154.

Dif geschach ju Benesbure an ben briebenden tage nach Bybennachten, bo man gatre von Eriftus geburte Dusent Jar vond zweigbundert Jare vond seben von flenbeig Jare. (Gefficgelt bat ber Tucksteller). Cop.-Buch.

Nr. 155.

1277 (29. Mai). 3d Dechtilt bie ba bengen bie prome von Gobelo verieben mich offenliche unde bun funt allen ben Die biefen brief gehoerent ober gefebent, bag ich burch aot unde miner fele bern Unfelmes onde bern beiriches, bie mine mirte maren, fellen zu benle zuen achteil weiges menf achteil roffen unde ein achteil haberen, bie mir alle iar vallent gu Banebach an ber baiben bube, bie ich al ba theufte ume Schotten, ban gegeben ben promen von Schiffenburg ju ei. ner lutteren alemufen, ju aller ber befcbeibenheit unde beme undericheibe alfe bie nach geschriben ftet. Die bescheibenheit unde ber befcheit ift alfolich, man fal an beme menbelbage unde an beme tharpriedage brot, fo man eg von wenge aller Schoeneft gemachen mat. ben nemelichen browen bon Schife fenburg von ben vorgenanten guein abteilen meiges gu pfrunbe geben, fo bie aller perreft gerenchen mugent. Dar nach por ber erne fo eg aller nubeft verthouft ift, fal man bag an. bere thorn semale verthoufen unde fal bas ba von geuellet geliche in bru beilen. Mit beme einen beile fal man an pn. fer promen Dage ber erften alfe fie gebimele mor ben felben prouwen ju erlabunge unde ju begerunge irer pfrunde thous fen, mag in aller liebeft ift, onde fal in bag geben an beme bage. Mit beme anberen beile fal man in bag femeltche bun an bem Jaresbage ju ben worten bag fie ban bern Un. felmes mines mirtes beme got genabe ber gu ber git von birre meribe fibiet gebuefniffe begen alfo trumeliche alfe gobe liebe wenen bun. Unde mit beme britten beile fal man ben vorgenanten promen ouch bag felbe bun achte bage por unfer prouwen bage alfe man thergen wihet, an bes beiligen bage,

(Das Siegel hangt wohlerhalten an einem Pergamentftreifen an.) Drig.

Nr. 156.

1277 (16 Jun.). Nouerint — quod ego Mehtiidia dicta de Godeloch pro remedio animarum ac diuine remuneracionis intuitu — bona mea in Wanebach sita quatuor maldra siliginis soluencia propriis denariis post obitum mei mariti comparata, magistre ac conuentui sanctimonialium ste. Marie apud Skeffinberg sincera mente contuil, sicut ego actenus iure proprietario possedi, ab cisdem quiete ac libere possidenda —.

Presentibus: Godefrido milite dicto de Mulheim. Gisone Hunt. Gernando de Huftirsheim. Alberto de Gridela et Johanne de Birkenlar, militibus. Aderant et ex skabinis: Sifridus. Wigandus ante portam et Heineman-

^{*)} Die Urfunde ift, wie die vorhergebenbe, vollftandig gegeben worden, weil fie ju ben alteren heffischen Urfunden in deutscher Sprace geboren.

nus cum Scottone. Winthero de Cella et Wideroldo, residentibus in Wanebach.

Dat. a. d. M.CC.LXXVII. Aurei et Justine.

(Das unbeschädigte Siegel Bernhers von Falfenftein bangt an.) Drig.

Nr. 157.

1277 (6. Nov.). Wernherus ste. Mogunt. sedis archiepiscopus - cum ecclesia ste. Marie ad gradus Mogunt. de suis nemoribus Hagena et Bule wigariter appellatis, *) sitis in nestra dvocesi , emolumentum multo minus habeat in presenti, quam olim habere consucuerit de cisdem, propter quod decano et capitulo eiusdem ecclesie expedieus uidebatur, ut predicta nemora cum suis pertinentiis permutarent et converterent in alia bona ad ius et proprietatem nobilis uiri Reinhardi de Hagena nostri consangwinei pertinentia, nostrum super hoc consensum et auctoritatem humiliter requirentes, nos super eo habito consilio pleniori, predictorum decani et capituli precibus inclinati, curiam et sex mansos sitos spud uillam Benstad, item and nillam Sthirstad uninque curias et dimidiam cum quinque mansis et dimidio, vno molendino et quibusdam particulis uinearum, vno iugero, domo et pomerio cum omnibus iuribus et pertinentils suis, item apud uillam Ossenheim unam euriam et viginti duo iugera terre arabilis, de consensu prefati Reinhardi et Adelheidis uxoris sue ac Virici filil corundem in predictam ecclesiam transferimus, vt ipsa ecclesia dicta bona iure proprietatis perpetuo teneat et possideat vel quasi possideat. Predicta uero nemora cum suis pertinenciis de consensu

^{*)} Ueber bie "nemora Hagenowe et Bulshe" bei Sanau liegen noch vier Orig. - Urfunden bes Liebfrauenftiffs gu Maing vor, von' ben Jahren ca. 1159 — 1181, 1225, 1239 und 1244.

Eberhardi prepositi, Cunradi decani et capituli prefate ecclesie ste. Marie ad gradus Mogunt. ex officio nostro transferimus in prefatum Reinhardum et uxorem eius ac filium corundem Viricum, vt ea — perpetuo teneant et et possideant vel quasi possideant eo iure, quo prefata ecclesia tenuit hacteuus et possedit vel quasi possedit. Et est sciendum, quod predictus R. de Hagena et Adelheidis uxor eius et Viricus corum filius obligarunt se et suos heredes siue successores vel qui predicta nemora cum suis pertinentiis in posterum possidebit, esse perpetuos warandos predictorum bonorum, ab ipsis in ism dictos decanum et capitulum translatorum, ita ut si a quoquam in posterum a predictis decano et capitulo euicta fuerint vel retractata in parte vel in toto de euictione perpetuo tene-huntur —.

Act. s. h. Mogunt. a. d. M.CC.LXXVII. VIII id. Nov. (Geffegelt hat Eigh. Bernher, das Capitel bes Liebfrauenflifts, Reinhard, Abelheib und Ulrich von Hanau, beren Ciegel fammtlich gang unversehrt an gelb und roth feibnen Schnüten anhangen.)

Nr. 158.

1277. Nouerint uniuersi — quod ego Walterus miles dictus Sluno, castellanus in Gizzen, communicata manu Hedewigis michi coniugate neenon heredum, bons mea în Leig esteriu, que in arcis, pratis et agris hucusque habui, magistre et conventui sanctimonialium în Skeffinberg, apud quas Adilheidim et Gudam filias meas locaul în carundem consorcio domino seruituras, contuli motu proprio a dictis sanctimonialibus iure proprietario possidenda —.

Act. s. h. a. d. M.CC.LXXVII.

(Gefiegelt hat Die Stadt Giegen und Balter Schlaun. Bribe Siegel find beschäbigt.) Drig.

:

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below. A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified Please return promptly.

